

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

april 2012 | jaargang 16 | #04

**De internationalen
komen**

**Kastelen, landhuizen
en historische tuinen**

Dorpskernvernieuwing

**Site Novarode in
Sint-Genesius-Rode**

Yves Bastaerts van Actiris

**Brusselaar vindt
stilaan Vlaamse baan**

+ AGENDA

Retrospectieve
Patrick Van Caekenbergh
in Museum M

**Scherpe observatie
en nederigheid**

i

Rose Donck uit Hoeilaart werd vorige maand door Veerle Neyens aangeduid om **deketting** voort te zetten. Rose Donck werkt voor het Agentschap Buitenlandse Handel en bereidt de prinselijke handelsmissies voor.

Allemaal mensen

Nadat Rose Donck onder meer vijf jaar in Japan woonde, keerde ze in 2009 terug naar Hoeilaart waar ze is opgegroeid en 24 jaar woonde. 'Ik heb een Belgische vader en een Filippijnse moeder, ik ben in het Engels opgevoed. Ik apprecieer Hoeilaart heel erg, ik wil er niet meer weg.'

'Ik ben coördinator van de prinselijke handelsmissies. Daarvoor reis ik meerdere malen per jaar buiten Europa, dikwijls met meer dan 400 mensen in het kielzog. Daardoor heb ik al alle uithoeken van de wereld gezien – het laatste jaar Rusland en China – en kan ik andere landen goed vergelijken met hoe we hier leven. Onlangs stelde ik mij de vraag of ik niet naar het buitenland zou willen. Als oefening heb ik een tiental waarden opgeschreven die ik belangrijk vind, zoals gezondheidszorg, nabijheid van de natuur, en zo meer. Dan heb ik daarop per land of stad punten gegeven. Ik kwam tot de vaststelling dat ik perfect gelukkig ben in de Rand. Ik ben hier opgegroeid, woon in een dorp waar alles is. In Overijse woont mijn familie, ik ga hier zwemmen, het Zoniënwoud is vlakbij. Ik wandel graag door de Druivenstreek. In het bos voel ik me minder eenzaam dan bijvoorbeeld in Tokio. Daar heb ik op één van de drukste plaatsen gewoond met duizenden mensen rondom mij, maar niemand kent je. Zondagochtend hier thuis te voet vertrekken en een brood halen, daar geniet ik van. De Druivenfeesten staan met stip in mijn agenda. Ik kom er altijd oude bekenden tegen.'

'Even belangrijk is de nabijheid van de luchthaven en de trein. Ik reis enorm graag. Soms ga ik op een zondagochtend met de wagen naar Parijs om er even tussenuit te zijn en kennissen te bezoeken. Dat is nauwelijks drie uur rijden. Dan flaneer ik langs de Seine en door de straten. Door mijn job heb ik met zo veel mensen uit andere cul-

turen gesproken. Tijdens onderhandelingen op de handelsmissies moet je vele culturele verschillen overwinnen door raakpunten te zoeken, mekaar te begrijpen en samen te werken. Eén zaak komt steeds naar boven: we zijn allemaal mensen die goed, gelukkig en gezond willen leven. Dat maakt me een burger van alle werelden.'

'Mobiliteit is enorm belangrijk voor mij. Ik ben op vijf minuten stappen aan het station. Ik vertrek wanneer ik de trein twee haltes ervoor zie afkomen op railtime. Mede-treinreizigers weten dat als ik het perron oploep, de trein even later stopt. Ik sta op vijftien minuten in Brussel en vijf minuten later aan mijn bureau. Het fileleed dat ik had toen ik in Antwerpen woonde, ken ik niet meer. Dat is een ongelooflijk luxe. Vroeger verloor ik ruim twee uur in de file. Die tijd kan je veel zinvoller invullen. Met je hobby's bijvoorbeeld. Ik kook heel graag en leer graag nieuwe recepten van over de hele wereld kennen: Yorkshire pudding, Jo Jo Ivory-cocktail uit Perth, Braziliaanse barbecuesaus, wortelcake uit de VS, een zalmgerecht uit Polen, noem maar op. Ik neem mijn receptenboekje overal mee. Ik waardeer ook de Belgische keuken. Witloof in hesp of américain préparé zijn mijn lievelingsgerechten. Hoeilaartse kaastaart vind ik fantastisch, maar aan de bereiding ervan waag ik mij niet. Dat is en blijft het geheim van de Hoeilaartse bakkers.'

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

AGENDA BINNENIN

13

Strategisch actieplan voor reconversie en tewerkstelling maar niet genoeg

10

12

22

26

04 De internationalen komen

Ruim 1 op 7 inwoners in de Vlaamse Rand heeft een niet-Belgische origine. De internationale rol van Brussel heeft ook een steeds groter effect op de Vlaamse Rand. De Vlaamse overheid staat voor de uitdaging om passende beleidsantwoorden te formuleren op het fenomeen.

EN

23 Kastelen, landhuizen en hun historische tuinen

Cahier 20 van Monumenten en Landschappen over historische tuinen en parken in het noordwesten van Vlaams-Brabant is een prachtige uitgave met gedetailleerde informatie, kaarten en mooie foto's over 62 domeinen in deze regio.

DE

28 Woningen ja, maar voor wie?

In onze reeks over dorpskernvernieuwing hebben we het deze keer over de site van de voormalige papierfabriek Novarode in Sint-Genesius-Rode. Op een terrein van ruim 14 hectaren komen een openbaar park met waterpartijen, huizen en appartementen.

EN

02 deketting

06 vanassetotzaventem

09 mijngedacht

16 bouwwerk

24 opstap

25 huizentuinen

26 natuurlijk

29 kwestie van maak

30 nachtkijker

32 gemengde gevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legrève | **Druk** Roullart, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

De internationalen

Ruim 1 op 7 inwoners in de Vlaamse Rand heeft een niet-Belgische origine. Dat heeft alles te maken met de internationale rol van Brussel, die de laatste jaren een steeds groter effect heeft op de Vlaamse Rand. De Vlaamse overheid staat voor de uitdaging om passende beleidsantwoorden te formuleren op het fenomeen.

TEKST Tina Deneyer ■ FOTO Filip Claessens

Uit demografische cijfers van 2010 blijkt dat bijna 14 procent van de inwoners van de Vlaamse Rand een niet-Belgische origine heeft. Tussen 1995 en 2005 steeg het aantal inwoners van niet-Belgische origine geleidelijk, de laatste vijf jaar is deze evolutie flink versneld. De instroom van mensen vanuit het buitenland is vrij beperkt. De internationalisering van de Vlaamse Rand is hoofdzakelijk het gevolg van de internationalisering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 'Je kan het bekijken als een soort *overstroming* van Brussel', zegt onderzoekster Ann Mares van BRIO, het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum. 'Brussel kent de laatste jaren een bevolkingsexplosie, waardoor ook heel wat mensen van de hoofdstad naar de Vlaamse Rand trekken. Dat fenomeen van

suburbanisatie is al heel lang aan de gang, maar aangezien de Brusselse bevolking alsmaar internationaler wordt, heeft dat gelijkaardige gevolgen voor de Vlaamse Rand. Het gaat dus al lang niet meer om de verfransing vanuit Brussel.'

De internationalisering doet zich vooral voor in de onmiddellijke omgeving van Brussel en de situatie verschilt van gemeente tot gemeente. Weinig mensen van niet-Belgische origine vestigen zich bijvoorbeeld in het Pajottenland, terwijl in residentiële gemeenten als Zaventem en Linkebeek vaak meer dan een kwart van de inwoners geen Belgische roots heeft. 'Het rijkere oosten en zuidoosten van de Rand is erg populair bij inwoners van de Europese Unie. Het gaat vaak om diplomaten, werknemers van de Europese instellingen en internationale

bedrijven', zegt onderzoeker Rudi Janssens van BRIO. 'We zien dezelfde cijfers in de Zennevallei, maar daar gaat het net als in Vilvoorde en Machelen vooral om mensen van Marokkaanse en Turkse origine. In Machelen en Vilvoorde groeit meer dan de helft van de kinderen op in een gezin met minstens één ouder van niet-Belgische origine.'

Nederlands stimuleren

De internationalisering van de Vlaamse Rand is een mes dat aan twee kanten snijdt. 'Een zijds brengt het enorme kansen met zich mee, onder meer op economisch vlak', zegt Ann Mares. 'Anderzijds veroorzaakt het fenomeen extra druk op het Nederlandstalige karakter van de Rand. Als er steeds meer mensen komen wonen wiens moedertaal Engels, Duits, Frans of Pools is, heeft dat natuurlijk gevolgen voor de positie van het Nederlands. Daar een passend antwoord op bieden, is niet makkelijk. Het taalgebruik van mensen kan de overheid niet sturen. Het enige wat je kunt doen, is inzetten op taalstimulering via bijvoorbeeld campagnes over lessen Nederlands zoals het Huis van het Nederlands, de provincie en de vzw 'de Rand' nu al een aantal jaren met succes doen.'

'Veel heeft natuurlijk te maken met de noodzaak die mensen voelen om het Nederlands te gebruiken', vult Rudi Janssens aan. 'Expats uit de Europese Unie hebben hier een job die ze perfect kunnen uitvoeren zonder een woord Nederlands te spreken. Voor hen kan een cursus Nederlands misschien een culturele verrijking zijn, meer niet. Voor bijvoorbeeld een Marokkaanse migrant uit Vilvoorde ligt dat anders. Voor hem is het wel van belang om Nederlands te leren, omdat dat zijn kansen op een job sterk vergroot. Maar dan nog zal zijn gebruik van het Nederlands beperkt blijven. Als beleidsmaker heb je nu eenmaal weinig instrumenten om taalgebruik te sturen.'

Imago

'De Vlaamse overheid voert nu al meer dan vijftien jaar een specifiek beleid voor de Vlaamse Rand en dat heeft zijn vruchten afgeworpen. Op het vlak van onthaal van anderstalige nieuwkomers worden heel wat inspanningen geleverd en die worden ook geapprecieerd door het doelpubliek', zegt Ann Mares. 'Aan de andere kant worden een aan-

EN The foreigners are coming

People from outside Belgium account for 14% of the entire population in the Vlaamse Rand. Intensifying over the last five years, the internationalisation is mainly a reflection of the same development in Brussels. Owing to the population explosion in Belgium's capital a lot of people have moved to live on the outskirts of the city, according to Ann Mares, a researcher with BRIO (Brussels Information, Documentation and Research Centre). 'The increasingly cosmopolitan make-up of the Vlaamse Rand creates tremendous opportunities, particularly economic ones, but also puts more pressure on the Rand's Dutch-speaking character.'

'As for the reception of non-native speaking newcomers, the huge efforts the Flemish Authorities are making are much appreciated by

the target group. However, some of the measures the Authorities are taking to safeguard the Rand's Dutch-speaking character are regarded as intolerant by the non-Dutch-speaking inhabitants, and damaging for the image of Dutch and the Flemish inhabitants', says Rudi Janssens, another BRIO researcher. Brussels is becoming more cosmopolitan and the Flemish Rand is becoming more cosmopolitan and both are strongly linked, so interregional cooperation seems to be the obvious approach. 'The idea of a supra-regional and supra-municipal body common to Brussels and its economic hinterland strikes me as being impracticable, as this implies relinquishing a number of powers', says Caroline Van Wynsberghe, a political scientist from the French-speaking university, the UCL.

komen

tal maatregelen van de overheid om het Nederlandstalige karakter van de Rand te ondersteunen, door anderstalige inwoners soms gezien als intolerant en dat is schadelijk voor het imago van het Nederlands en de Vlaamse inwoners', aldus Rudi Janssens. 'Handelaars die een andere taal dan het Nederlands gebruiken een brief sturen of in het gemeentehuis een bord plaatsen waarop staat dat je enkel in het Nederlands geholpen wordt, daar win je als politicus misschien stemmen mee, maar door zo'n maatregelen zal er volgens mij niemand één woord Nederlands meer spreken. Hetzelfde geldt trouwens voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde.'

Onderwijs als troef

'Stellen dat het Nederlands compleet in de verdrukking raakt door de internationalisering is fout', zegt Ann Mares. 'Het aantal gezinnen waar er eentalig Nederlands wordt gesproken gaat flink achteruit, maar het gebruik van het Nederlands in de Vlaamse Rand niet. Dat heeft enerzijds met de economische aantrekkingskracht van de regio te maken en anderzijds met het succes van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en de Vlaamse Rand. Ons onderwijs is van hoge kwaliteit en dat is een enorme troef die we moeten blijven uitspelen. De druk op onze Nederlandstalige scholen neemt door de internationalisering toe. Het is van groot belang die situatie aan te pakken. Dat kan alleen als we zwaar investeren in ons Nederlandstalig onderwijs. Dat betekent niet dat ons taalonderwijs niet mag mee evolueren of internationaliseren. De internationale scholen in de Rand en Brussel zetten tegenwoordig in op meertalig onderwijs. Dat trekt zelfs leerlingen van Belgische origine aan. Ook in Wallonië zijn er scholen waar er in verschillende talen les wordt gegeven. Dat kan ook voor Nederlandstalige scholen erg interessant zijn. Krampachtig vasthouden aan het ideaal van eentalig Nederlandstalige scholen heeft geen zin', besluit Ann Mares.

i Het Documentatiecentrum Vlaamse Rand organiseert op donderdag 26 april een colloquium over de internationalisering van de Vlaamse Rand rond Brussel, in het Provinciehuis in Leuven. Meer info: www.docu.vlaamserand.be

Ann Mares, Caroline Van Wynsberghe, Rudi Janssens

Gezocht: de wil om samen te werken

De internationalisering van de Vlaamse Rand is onlosmakelijk verbonden met de internationalisering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Brussel en de Vlaamse Rand zijn onder meer op economisch vlak sterk met elkaar vervlochten en dus lijkt een verregaande samenwerking een evidentie. 'De werkelijkheid zit jammer genoeg anders in mekaar', zegt Caroline Van Wynsberghe, politicologe aan de UCL. 'Een degelijk beleid is enkel mogelijk op voorwaarde dat alle betrokken overheden en bestuursniveaus hun verantwoordelijkheid opnemen. En daar wringt het schoentje. De idee van een bovengewestelijke en bovengemeentelijke instelling die Brussel en zijn economische achterland overkoepelt, lijkt mij onuitvoerbaar omdat die inhoudt dat je een aantal bevoegdheden afstaat. Men is bang om invloed en dus macht te verliezen en er is een

gebrek aan vertrouwen, niet alleen tussen de gemeenschappen, ook tussen de politieke partijen. In het huidige regeerakkoord wordt de zogenaamde metropolitane gemeenschap gelanceerd, maar ik vrees dat dat een lege doos zal blijven. Het besturen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de 19 gemeenten draait nu al vierkant, dus heb ik voorlopig weinig hoop op een succesvolle samenwerking met de Vlaamse Rand. Brussel en de Vlaamse Rand zouden nochtans heel wat profijt kunnen halen uit de internationalisering en de economische boost die het met zich meebrengt. Kijk bijvoorbeeld naar de vruchtbare samenwerking in de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai. Zoiets kan alleen een succes worden als er bij alle betrokkenen de wil is om samen te werken. Op dat vlak is er hier nog heel wat werk aan de winkel.'

Reuzenstoet

LINKEBEEK De reuzen uit het Pajottenland en de Zennevallei, hun gevolg en fanfares verzamelen op 22 april ter gelegenheid van de erfgoeddag in Linkebeek voor een grootse stoet. 'Het Ros Beiaard uit Dendermonde is misschien wel de bekendste reus, maar ook in de regio Pajottenland en Zennevallei zijn er heel wat reuzen', vertelt Karen Van Buggenhout van de Erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei. 'In Linkebeek zijn er Sjoenke en Wanjke, het bakkerskoppel, in Halle de Vaantjesboer, in Pamel De Dikke van Pamel en noem maar op. Op erfgoeddag willen we dit soms vergeten erfgoed in de schijnwerpers plaatsen. Samen met een tiental reuzen maken we er een groot feest van. Er zal een stoet zijn, maar ook een reuzenexpo, volksspelen, muziek en workshops voor kinderen.' ■ **TD**

i De reuzenstoet trekt van 14 tot 15 uur door het centrum van Linkebeek. Het reuzenfeest vindt plaats in GC de Moelie in Linkebeek van 12 tot 17 uur. Bij regenweer of sterke wind gaat de stoet niet uit.

Senioren krijgen

OVERIJSE De senioren van Overijse hebben sinds begin maart hun eigen seniorenclubhuis. De gemeentelijke senioren dienst heeft daarvoor de vroegere keuken van het serviceflatcomplex Brouwershof heringericht. 'Dit jeugdhuis voor onze senioren is het eerste in onze provincie. De bezoekers kunnen er een kaartje leggen of andere gezelschapsspelen spelen. De mensen kunnen er ook terecht voor een leuke babbel. Als ze dat willen kunnen we zelfs gastsprekers uitnodigen en initiatiecur-

Zinnen prikkelen

OVERIJSE Deze zomer pakt de cultuurdienst van Overijse uit met het zinnenprikkelende kunstfestival *Sensus*. Met *Sensus* wil het gemeentebestuur zowel de kunstenaars als het publiek kunstzinnig prikkelen. *Sensus* is het vervolg op *Betovering op straat*, het kunstproject dat vorig jaar tijdens de Druivenfeesten werd opgezet. 'Sensus is kijken, horen, ruiken, voelen, proeven, ... We willen de Overijse naar laten kennismaken met lokaal talent en de kunstenaars motiveren om naar buiten te komen met hun werk', vertelt cultuur-

beleidscoördinator Ilya De Roey. 'Tussen juni en september zullen de kunstwerken tentoongesteld worden op een aantal openbare plaatsen: de straat, winkels, het zwembad, het cultuurcentrum, het gemeentehuis, enzovoort.' Al meer dan 150 kunstenaars uit Overijse hebben hun medewerking toegezegd. ■ **TD**

i Wie wil deelnemen of meer wil weten over het kunstproject *Sensus* kan contact opnemen met Ilya De Roey, ilya.deroy@overijse.be, 02 687 59 59.

demaand ►

Tussen de zomer- en de kerstvakantie vorig jaar telde de provincie Vlaams-Brabant 68.871 fietsers op het traject van Leuven, Herent, Kortenberg naar **Zaventem**. ► De provincie wil de fietsroute verder uitbouwen richting Brussel en de bedrijvenzones in **Diegem** en **Zaventem**. ► Nadat ze uit de gemeentelijke basisschool weg moesten we-

gens plaatsgebrek, heeft Kind en Preventie, de zogenaamde 'weeg', in **Kraainem** onderdak gevonden in het kinderdagverblijf 't Kraaiennestje. ► **Meise** geeft een positief advies voor de bouw van 26 eengezinswoningen in het woonuitbreidingsgebied van Eversem. ► In de schuur van het huisje Mostinckx in **Sint-Martens-Bode-**

gem opent het eerste hopenmuseum van West-Brabant. ► Vorig jaar telde **Wemmel** 116 illegaal geplaatste schotelantennes op voorgevels; na een aanmaning van de gemeente blijven er nog 70 over. ► Om te vermijden dat er ongezuiverd afvalwater uit de hoofdstad Vlaanderen binnenstroomt, blijft de Vlaamse regering bij het Brussels Hoofd-

clubhuis

sussen geven, bijvoorbeeld om te leren werken met pc of gsm. Voor het open houden van het clubhuis en voor de begeleiding van de bezoekers kunnen we rekenen op een veertiental vrijwilligers', vertelt schepen van Seniorenbeleid Leo Van den Wijngaert (ov2002). Voorlopig is het clubhuis alleen open op dinsdag en donderdag van 14 tot 17 uur. Na zes maanden evalueert de gemeente het gebruik van het seniorenclubhuis. Daarna kan bekeken worden of de openingstijden uitgebreid kunnen worden. ■ wf

Veilig fietspad

TERVUREN De Fietzersbond van Tervuren wil dat er zo snel mogelijk een veilig en comfortabel fietspad komt langs de Tervurenlaan. 'De Tervurenlaan is een belangrijke verbindingsweg, maar het huidige fietspad is in slechte staat. De tegels liggen los en er zitten spleten in waar een fietswiel makkelijk klem in raakt', zegt Joris Vlaeyen van de Fietzersbond. 'Het Vlaams Gewest wil er een nieuw fietspad aanleggen dat door een veiligheidsstrook gescheiden is van de rijbaan. Daarvoor is een kleine versmalling nodig van de rijbaan, maar dat zou geen effect mogen

hebben op de doorstroming van het verkeer. Het schepencollege ziet de plannen echter niet zitten en wil het fietspad achter de bomen. Daardoor zit de zaak jammer genoeg geblokkeerd. We willen ons niet mengen in de discussie, het enige wat wij vragen is dat er zo snel mogelijk een nieuw fietspad komt', zegt Joris Vlaeyen. 'We zijn momenteel volop in gesprek met de gemeente Tervuren en we zijn ervan overtuigd dat we samen tot een consensus zullen komen over het fietspad', voegt Anton De Coster van het Agentschap Wegen en Verkeer hieraan toe. ■ td

Nero gidst je door Hoeilaart

HOEILAART De gemeente Hoeilaart pakt uit met een originele toeristische gids. 'De gemeente geeft het Nero-album *De verschrikkelijke tweeling* opnieuw uit', vertelt Beatrijs Dhondt van de toeristische dienst van Hoeilaart. 'De strip speelt zich voor een groot deel in onze gemeente af. In het album lopen ook een aantal Hoeilandse figuren rond. Leuk dus om dat als basis te

nemen voor onze toeristische gids. Naast het album zelf zullen in de gids ook acht pagina's met toeristische info zitten over Hoeilaart. We nemen ook een aantal wandelingen op in de gids.' De inwoners van Hoeilaart krijgen de nieuwe toeristische Nero-gids gratis. De gids zal ook op een aantal openbare plaatsen in de gemeente verkocht worden. ■ td

stedelijk Gewest aandringen op een capaciteitsverhoging van het waterzuiveringsstation Brussel-Noord. ► Maar liefst zestien lokale besturen in Vlaams-Brabant, waaronder **Asse**, **Grimbergen**, **Meise**, **Merxtem**, **Overijse** en **Vilvoorde**, kanten zich tegen de komst van het shoppingcenter Uplace in **Machelen**. ► Naast een mobiele camera wil **Asse** in

het containerpark van **Zellik** ook een waakhond inzetten als afschrikmiddel voor dieven. ► De Brusselse regering verwerpt de studie voor de verbreding van de grote ring. ► Volgens het Actiecomité Geen Ringweg in Lot en de Streekvereniging Zenne en Zoniën hoort **Lot** niet thuis in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB). Ze vrezen

een verdere verstedelijking en industrialisering. ► De NMBS stelt de renovatie van het station in **Vilvoorde**, goed voor 22 miljoen euro, uit tot minstens 2020. ► In **Grimbergen**, dat in augustus vorig jaar het zwaarst getroffen werd door de overstromingen, werden 686 gezinnen vergoed voor de opgelopen schade. ► De actiegroepen rond de luchtha-

ven van **Zaventem** willen dat het maximum aantal toegelaten nachtvluchten verder verlaagd wordt. ► **Linkebeek** vraagt het actiecomité dat zich verzet tegen de GEN-werken om niet langer bezwaar aan te tekenen tegen de vergunning voor het Gewestelijk Expres Net, anders zouden enkele toegevingen van Infrabel aan de gemeente op de helling

Vijf jaar Taalblad

VLAAMSE RAND Het elektronische magazine taalblad.be bestaat vijf jaar. Het e-zine brengt artikels over de dagelijkse actualiteit, geschreven in het Nederlands, maar voor anderstaligen. 'Die anderstaligen vormen al van bij de start in 2007 ons doelpubliek', vertelt initiatiefnemer Koen Van Kelecom. 'Op taalblad.be vind je artikels in eenvoudiger Nederlands die anderstaligen moeten helpen om hun kennis van onze taal te verbeteren of te onderhouden. De lezers krijgen ook een aantal hulpmiddeltjes aangereikt, zoals pop-ups met de vertaling van het woord in het Frans of het Engels.' Ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van taalblad.be wordt een boek uitgegeven. 'Het boek kreeg de titel *Echt waar?!* en bundelt de leukste en meest gelezen artikels die de voorbije vijf jaar in ons magazine zijn verschenen.' ■

i Het boek *Echt waar?!* is te koop in de boekhandel. Je kunt het ook bestellen via www.taalblad.be

Kyokushinkarate

HOEILAART In Hoeilaart is Ryodojo gestart, een nieuwe kyokushinkarateclub. Het is de eerste in zijn soort in de Druivenstreek. 'Kyokushinkarate is een full contact gevechtssport waarbij je fysiek contact maakt met je tegenstander, maar elkaar niet in het gezicht mag slaan', vertelt Inneke Vanobbergen van Ryodojo. 'Dat is meteen ook

het verschil met het bekendere budokarate. Kyokushinkarate is gebaseerd op respect en samenwerking. De naam betekent letterlijk 'de uiterste waarheid door samenwerking'. Trainer Dave Geentjens heeft dertig jaar ervaring in een Antwerpse club. Nu hij naar de Druivenstreek verhuist, start hij hier met een

Overstromingen in Zennevallei in p

ZENNEVALLEI Het overstromingsprobleem in de Zennevallei moet prioritair aangepakt worden, interregionaal en in overleg tussen de drie gewesten. Dat is de belangrijkste conclusie van een interregionale conferentie. Overstromingen in de Zennevallei zijn jammer genoeg geen uitzondering en daarom bracht de Coördinatie Zenne-Coordination Senne, Bakkensecretariaat Dijle-Zenne en Contrat de rivière Senne meer dan 130 politici,

administraties, verenigingen en deskundigen uit de verschillende gewesten rond de tafel. Vlaanderen, Wallonië en Brussel moeten volgens de conferentie een deal sluiten: Wallonië moeten het water stroomopwaarts meer bufferen en bergen, Vlaanderen en Brussel moeten vooral de afvoercapaciteit via het kanaal stroomafwaarts drastisch vergroten. Ook de communicatie en het gegevens-

komen te staan. ► In het OLV-ziekenhuis van **Asse** wordt de kraamafdeling vanaf deze zomer vernieuwd. Kostprijs: 3,5 miljoen euro. ► 26 bijzondere oorlogsgedenktekens in Vlaams-Brabant, waaronder die van **Wemmel** en **Strombeek-Bever**, worden beschermd als monument. ► Jonge inwoners uit **Tervuren** kunnen van de gemeente een woon-

subsidie tot 5.000 euro krijgen. Daarvoor mag je niet ouder zijn dan 35, minimaal 15 jaar in de gemeente wonen en Nederlands spreken. ► Brussel wil de stadssnelwegen afschaffen, stadstol heffen en pendelparkings aanleggen. ► De 163 kleuters van de kleuterschool Ave Maria in **Vlezenbeek** hebben hun intrek genomen in de nieuwbouw aan de

Laudinnestraat. ► De chiro van **Sint-Martens-Bodegem** verhuist naar een nieuwbouw die 540.000 euro heeft gekost. ► Ex-werknemers van Renault hebben de 15e verjaardag van de sluiting van de Renaultfabriek in **Vilvoorde** herdacht met een eerbetoon aan de Vuist van Rik Poot. ► In **Machelen** is de eerste steen gelegd van in totaal

21 nieuwe serviceflats aan de Nieuwstraat. ► Het aantal verkeersdoden in onze provincie is vorig jaar met bijna 11 procent gedaald in vergelijking met 2010. ► Ook dit jaar wordt op de eerste zondag van september een Gordel georganiseerd. Daarmee komt een einde aan de speculaties dat de Gordel afgeschaft zou worden. ► Wellicht komt er een

club. De trainingen zullen vooral focus-
sen op techniek, conditie, souplesse,
zelfverdediging en stijl.' ■ TD

Dirk Volckaerts was negen jaar
hoofdredacteur van het weekblad
Brussel Deze Week. Momenteel
werkt hij voor het Bureau voor
Officiële Publicaties van de Europese
Gemeenschappen in Luxemburg.
Voor RandKrant schrijft hij afwisselend
met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en
Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Wandelen in 1771

Ik wandel graag, en ik ben niet de enige.
Vanaf het moment dat de buitentempera-
tuur het een beetje toelaat, zakken honder-
den wandelaars in gespreide slagorde naar
de Rand af om zich ergens fout te parkeren,
van de fantastische landschappen der Zen-
ne-, Mark- of Pedevallei en van een wafel met
slagroom te genieten, en terecht. De streek
heeft een hoog daguitstapgehalte.

De ongeoefende wandelaar moet evenwel
op zijn hoede zijn. Zomaar ergens in de Rand
neerstrijken en beginnen te stappen, kan
nare gevolgen hebben. Voor je het beseft,
kom je terecht in een verlaten KMO-zone
of doodsaaie villawijk, en kan je je warme
wafel wel vergeten, tenzij je met veel geluk
een peloton scouts tegen het lijf loopt die
wafels aan het dealen zijn voor het goede
doel. Neen, een goede voorbereiding is alles.
Dat wisten zelfs Keizer Karel en Napoleon al,
beiden zoals bekend fervente liefhebbers van
daguitstapjes in onze streek. Het mooie is
dat je tegenwoordig je hele wandeling thuis
in alle rust kunt uitkiezen en voorbereiden,
zonder uitgebreide toeristische literatuur of
stafkaarten te moeten kopen. De magische
bron heet: internet.

Zo biedt de site www.routeyou.com een
interessant aanbod van wandelingen in de
hele wereld, en dus ook in de Rand. Je kan
de routes in detail afdrukken of de GPS-
gegevens van het traject downloaden om
onderweg bijvoorbeeld op je smartphone
te gebruiken. Ook op de site www.toerismevlaamsbrabant.be staan interessante,
bewegwijzerde wandelingen.

Maar er is meer. Via het internet kan je iets,
wat in het werkelijke leven helemaal niet
mogelijk is: je kan er een wandeling door het
verleden maken, 240 jaren terug in de tijd.
De Koninklijke Bibliotheek heeft immers het

rondt fenomenale initiatief genomen om
de volledige verzameling Ferrariskaarten uit
1771-78 online te plaatsen, in een schitterende
resolutie en met een goede navigatie. Deze
erg gedetailleerde *Kabinetskaart der Oosten-
rijkse Nederlanden* werd op last van keizer
Jozef II opgesteld door de Oostenrijkse gene-
raal Joseph de Ferraris. Het is het allereerste
grootschalige cartografische werk van die
aard in Europa, en er werden slechts drie ori-
ginelen van gemaakt. Eén ervan wordt in de
Koninklijke Bibliotheek in Brussel bewaard,
en die zette ze dus online. Gewoon uniek.
Surf naar www.kbr.be/collections/cart_plan/ferraris/ferraris_nl.html, kies een kaart uit de
streek, en probeer het zelf uit: wandel van af-
spanning de *Helle* (of anders 't Hemelryck, als
je dat liever hebt) in *Ruysbroeck*, via de *Mas-
telle-Brugge* over de *Senne* naar de gehuchten
Droogenbosch en *Calevoort*, via de *Chaussée
Dalsembergh* naar Beersel, en verder naar
het verdwenen gehucht *Sollembergh*, of het
verdwenen *Sitter-Bosch*. Zie, hoe *Koyevyver*
in Neerpede, de *Kregtenbroeckhoeve* in Sint-
Genesius-Rode of het *Scaveyshof* in Linke-
beek vandaag nog doorleven in straat- en
plaatsnamen. Merk, hoe de afspanning de
Spytighen Duyvel in Ukkel, het *Lorebeeck-
Bosch* in Jette, de *Bousdaelhoeve* in Rhode of
de 3 *Fontaines* in Vilvoorde toen al op de kaart
stonden ... En nog veel, veel meer. Ik verzeker
je: deze digitale Ferrariskaart zorgt voor uren
historisch verantwoorde, virtuele wandel-
pret. En je hoeft er niet eens voor buiten te
komen. Driewerf hoera voor de Koninklijke
Bibliotheek, dus. Als dat geen dienst aan de
bevolking is!

TEKST Dirk Volckaerts ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

erken

beheer moeten beter. Daarbij wordt on-
der meer gedacht aan een centraal por-
taal waarbij alle data in realtime worden
ingevoerd en waar alle gewesten over
kunnen beschikken. Het is nu afwachten
of de beleidsmakers ook effectief
werk zullen maken van de voorstellen,
zodat overstromingen in de Zennevallei
in de toekomst zo veel mogelijk verme-
den kunnen worden. ■ TD

fietzers- en voetgangersbrug
over de E411 in **Jezus-Eik**. ►
In **Hoeilaart** kunnen kinde-
ren ravotten op het nieuwe
avontuurlijk speelterrein bij
het Molenhuisje. ► **Merchtem**
heeft samen met de Huber-
tus Vereniging een meldpunt
voor vossen opgericht om de
vossenproblematiek in kaart
te brengen. ■ JH

Yves Bastaerts van Actiris

Brusselaar vindt stilaan Vlaam

Vacatures in de Rand raken onvoldoende ingevuld en er zijn te veel Brusselse werkzoekenden. Die vaststelling leidde in 2005 tot een samenwerkingsakkoord over de interregionale arbeidsmobiliteit. De VDAB in Vlaanderen, Actiris in Brussel en Forem in Wallonië engageren zich om de tewerkstelling over de gewestgrenzen heen te bevorderen. Eindelijk lijkt er wat schot in de zaak te komen.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

De VDAB zoekt voor ons geschikte banen in de Vlaamse Rand. Per vacature reiken wij zes kandidaten uit Brussel aan. Die samenwerking verloopt nu prima', zegt Yves Bastaerts, adjunct-directeur-generaal van de Brusselse arbeidsbemiddelingsdienst Actiris. In 2011 vonden niet minder dan 3.603 Brusselaars een baan in de Rand. Een stijging met 66 procent op jaarbasis.

Maatwerk

Actiris komt uit een moeilijke periode. Twee jaar duurde het voor er nieuwe bazen benoemd werden. Sinds juni 2011 heeft de tandem Grégor Chapelle (PS) (directeur-generaal) en Yves Bastaerts (CD&V) (adjunct) de leiding over Actiris. Bastaerts en Chapelle zetten prompt de ramen open en lieten een flinke bries door de duffe kantoren waaien. Zij nemen alle beslissingen samen. En dat

zijn er nogal wat, want er is werk aan de winkel. Eerste taak: de eigen positie en functie scherp stellen.

'We vroegen onze medewerkers waarom ze voor Actiris werken. Hun antwoord: *om mensen te kunnen helpen*. Dat is nobel, maar te vaag', zegt Yves Bastaerts. Onder het nieuwe duo bazen profileert Actiris zich voortaan als een *Brusselse openbare tewerkstellingsdienst die oplossingen biedt voor de werkgelegenheid in het gewest, in al zijn vormen en diversiteit*. 'Dat is iets anders dan zuiver vacatures verwerken en mensen aan een baan helpen. Het betekent nadenken over een macro-economische problematiek. Dat houdt een intense samenwerking in met andere arbeidsbemiddelingsdiensten, met opleidingscentra, zelfs met kindercrèches.'

Actiris wil voor zijn doelgroep van werkzoekenden en werkgevers ook *doeltreffende en gratis hulpmiddelen ter beschikking stellen*

en zal meer dan vroeger maatwerk leveren. 'We doen niet voor elke werkgever dezelfde inspanningen. Onze consultants achterhalen wat de precieze vraag is van de klant. Wil een werkgever enkel hulp bij het opstellen van een vacature, dan doen we niet meer dan dat. Wil hij een intense selectieprocedure van a tot z, dan bieden we die. Op termijn moeten alle jobaanbiedingen in het Brussels Gewest langs ons passeren.' Dat is behoorlijk ambitieus, want Actiris dekt vandaag 30 procent van alle openstaande vacatures. Als de energie van Yves Bastaerts op zijn organisatie overslaat, dan is er hoop. De eerste tekenen van groei zijn alvast zichtbaar: 'In acht maanden tijd is het aantal gesprekken in het callcenter voor de werkzoekenden met 115 procent toegenomen. We komen dichterbij de mensen te staan. Dat is belangrijk.'

Brussel en de Rand

Brussel kampt met een torenhoge werkloosheidsgraad van 20,6 procent. Wat zijn de redenen daarvoor? 'De bevolking neemt sterk toe en de werkzaamheidsgraad volgt niet. 65 procent van de werkzoekenden in de grootstad is laaggeschoold, terwijl de jobs voor laaggeschoolden er schaars zijn, zeker in vergelijking met industriële randgemeenten als Zaventem en Vilvoorde. 52 procent van de jobs in Brussel wordt bovendien ingevuld door *inkomende pendel*, mensen die

se baan

van buiten het gewest naar Brussel komen werken en je krijgt een idee van de problematiek waarmee wij geconfronteerd worden. Bovendien is een gebrek aan kinderopvang een acuut probleem voor Brusselse werkzoekenden.'

'In tegenstelling tot de hoofdstad kent de Vlaamse Rand nauwelijks werkloosheid (ongeveer 6 procent). Te laag om vacatures vlot te kunnen invullen. Er wonen proportioneel minder laaggeschoolden, terwijl er meer laaggeschoolde jobs zijn. Daar komt nog bij dat een Brusselaar met een goed inkomen dikwijls een betaalbaar huis in de Rand koopt. Zijn stadsvlucht doet in de Rand de werkzaamheidsgraad stijgen en het percentage werkzoekenden dalen.

FR Des emplois en Flandre pour les Bruxellois

Il n'y a pas suffisamment de candidats pour les emplois vacants dans le Rand et trop de Bruxellois sont demandeurs d'emploi. Cette constatation est à l'origine d'un accord de coopération sur la mobilité interrégionale en matière d'emploi, signé en 2005. VDAB (Flandre), Actiris (Bruxelles) et Forem (Wallonie) s'engagent à promouvoir l'emploi au-delà des frontières régionales. Les choses semblent enfin bouger. 'La VDAB est à la recherche d'emplois appropriés dans la périphérie. Pour chaque emploi vacant, nous proposons six candidats de la région bruxelloise. Cette coopé-

ration se déroule parfaitement bien', explique Yves Bastaerts, directeur-général adjoint d'Actiris. En 2011, pas moins de 3.063 Bruxellois ont trouvé un emploi dans le Rand, soit une augmentation de 66% en un an. 'Pour améliorer la mobilité interrégionale en matière d'emploi, nous faisons plus que jamais appel à des consultants. Nous organisons deux jobdatings par mois. Jusqu'à présent, cela nous permet de réaliser les meilleurs résultats. Ces efforts ont donc un effet réel sur l'emploi en général des Bruxellois dans le Rand flamand. Nous devons absolument continuer sur cette voie.'

Interregionaal en jobgericht

Conclusie: de vacatures in de Rand raken onvoldoende ingevuld en er zijn te veel Brusselse werkzoekenden. De VDAB in Vlaanderen, Actiris in Brussel en Forem in Wallonië engageren zich om de tewerkstelling over de gewestgrenzen heen te bevorderen.

'Concreet betekent dat bijvoorbeeld dat de VDAB Actiris op jaarbasis 1.500 jobaanbiedingen voor Brusselse werkzoekenden aanbiedt. Wij zorgen er dan voor dat we telkens zes geschikte kandidaten per vacature vinden. Uiteindelijk moeten wij minimaal 1.000 Brusselaars per jaar effectief aan een baan in de Rand helpen', verduidelijkt Yves Bastaerts. 'De samenwerking verloopt uitstekend. We zetten hiervoor meer dan ooit consultants in. In de toekomst zullen we mogelijk zelfs met gemengde ploegen van VDAB en Actiris werken. Nu al organiseren we twee *jobdatings* per maand, waarbij soms honderden kandidaten zich bij een groep werkgevers aanbieden. We vergelijken het taalniveau van de kandidaten met het niveau Nederlands dat in de vacature vereist is. We bekijken met de werkgever of er Nederlands op de werkvloer moet worden bijgeleerd en volgen dat op.'

'Tot nu toe halen we betere resultaten dan het samenwerkingsakkoord ons oplegt. Over de periode 2007 tot 2011 vonden 9.014 Brus-

selaars werk bij een van de 574 ondernemingen die deelnemen aan de interregionale samenwerking. Niet minder dan 3.603 van hen werden in 2011 gevonden, of een stijging met liefst 66 procent op jaarbasis. De inspanning van de interregionale mobiliteit mist haar effect dus niet op de algemene tewerkstelling van Brusselaars in de Vlaamse Rand. Het succesjaar 2011 nog niet meegerekend, nam die op vijf jaar tijd (van 2006 tot 2010) met 18 procent toe (zie tabel). We moeten hier absoluut op blijven inzetten', besluit Yves Bastaerts. Een werkzoekende die bij Actiris binnenstapt, krijgt een begeleiding met een duidelijk traject. Consultant en werkzoekende bekijken welke acties nodig zijn. 'Dat kan gaan van een taalopleiding of een technische cursus, tot een intensieve sollicitatietraining van drie weken.'

Rust in Roosdaal

Als zijn oren buiten van werkloosheidscijfers, activering en beroepsopleidingen is Yves Bastaerts blij om 's avonds in het Pajottenland neer te strijken. De rust in Roosdaal geeft hem een tweede adem waarmee hij gezwind mountainbiketourtjes rijdt of gaat wandelen. Hij woont nu twee jaar in de gemeente, na zeven jaar Liedekerke en 33 jaar Brussel. Hij weet de ruimte te waarderen. 'Ik ben lid geworden van de milieuraad in mijn gemeente. Het is een manier om de omgeving op een natuurlijke manier te leren kennen en bij te dragen aan de bescherming van het milieu. Hier komt dat er vooral op aan een evenwicht te bewaren tussen natuur en landbouw. We hebben ook een werkgroep trage wegen opgericht.' Bastaerts keert de hoofdstad echter niet de rug toe. 'Op een bepaald moment wil je wat meer rust, maar de bruisende stad heb ik altijd omarmd.' Zijn verhuizing is wel minder goed voor de werkzaamheidsgraad, hij maakt nu zelf deel uit van de *inkomende pendel*. 'Ik voel me niet schuldig. Ik doe toch iets terug, niet?', lacht hij.

Evolutie van de interregionale werkgelegenheid tussen 2006 en 2010

woonplaats	werkplaats	2006	2010	nettogroei	procentuele nettogroei
BHG*	BHG	311.403	342.411	31.008	10%
inkomende pendel					
Vlaanderen	BHG	229.604	239.326	9.723	4,2%
Wallonië	BHG	126.387	132.373	8.765	4,7%
uitgaande pendel					
BHG	Vlaanderen	36.183	42.746	6.563	18,1%
BHG	Wallonië	16.789	18.393	1.605	9,6%

* Brussels Hoofdstedelijk Gewest

2 En de boer, hij ploegde voort

Miniwitloof voor fijnproevers

Johan Magnus en Karin Vander Perre baten 25 jaar een bloeiend witloofbedrijf uit in Merchtem. Sinds vier jaar spitsen ze zich meerenmeertoe op de teelt van miniwitloof, een niche in de Belgische groentemarkt.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Johan Magnus groeide op in het akkerbouwbedrijf van zijn vader in Merchtem en volgde landbouwschool in Oudenaarde. Na zijn opleiding ging hij buitenshuis werken en kwam hij in aanraking met witloofteelers. Toen hij 21 jaar was, vestigde hij zich als zelfstandige landbouwer en legde hij zich toe op de witloofteelt. 'Ik startte met grondwitloof en schakelde vier jaar later over op de hydrocultuur. We zijn klein begonnen met de huur van een loods en beperkte investeringen. In 1987 bouwden we een eerste loods, in 1994 een tweede. Zo konden we stilaan uitgroeien tot een middelgroot bedrijf in de sector van de Belgische witloofteelt. Jarenlang produceerden we standaardwitloof, nadien kozen we heel bewust voor de teelt van miniwitloof.'

Kleine krop

'Met de productie van miniwitloof spelen we in op de behoeften van de fijnproevers. Deze consumenten geven de voorkeur aan een kleine krop met weinig pit, fijn van smaak.

Het productieproces van het miniwitloof is korter, maar is nagenoeg identiek met dat van een standaardkrop', verduidelijkt Johan. 'In april leveren we het voorbereidende werk op de akkers en trekken we in het veld brede ruggen. In mei zaaien we daarop het witloof. In de maanden oktober-november rooien we de wortelen, die dan ongeveer 16 cm lang zijn. Het groen van de wortelen slaan we af tot op 3 à 4 cm boven de ondergrondse wortel zodat we het hart van de wortel niet raken. Nadien sorteren we de gerooide wortelen. Voor de teelt van miniwitloof selecteren we de wortelen met een diameter van 2,8 tot 3,7 cm. Wortelen met een kleinere diameter gaan naar het afval en die met een grotere verkopen we aan andere telers.'

'In een eerste fase gaan alle geselecteerde wortelen in houten kisten in koelruimten. Die koude periode is nodig om de wortels in rust te houden zodat er geen loof op groeit. In een tweede fase gaan de bakken met wortelen naar de forceercellen. Door toevoeging van water onder bepaalde temperatuur groeit vanuit de wortel een witloofkrop. Het productieproces van miniwitloof duurt veertien dagen, de productie van standaardwitloof drie weken. Als het miniwitloof de ideale grootte heeft bereikt, wordt het klaargemaakt voor de verkoop. Voor deze fase doen we een beroep op seizoenarbeiders. Zij sorteren het witloof en pakken het in voor de veiling. We leveren zelf niet aan winkels of verkooppunten; al ons witloof wordt op de veiling verhandeld. Dankzij de hydrocultuur kunnen we het hele jaar door witloof op de markt brengen. Afhan-

kkelijk van de vraag en het tijdstip brengen we meer of minder bakken voor productie naar de forceercellen. We kunnen ons productieproces dus continu bijsturen.'

Specialisatie

Johan Magnus geeft toe dat er bij de teelt van witloof veel komt kijken. Er is niet alleen het telen van het witloof, maar er is ook kennis vereist over milieuwetgeving, financiën, boekhouding en fiscaliteit. 'We hebben het dan nog niet over de tewerkstelling van de seizoenarbeiders. Een landbouwer moet tegenwoordig een ondernemer zijn.' Gelet op die complexiteit vindt Johan specialisatie in de landbouw broodnodig. Bovendien doet hij een beroep op een bedrijfsconsulent die een klankbord is voor allerlei technische en actuele vragen over de teelt. 'Interessant is ook de Witloofkring van A tot Z (van Asse tot Zemst) van de Boerenbond waar witloofteelers nuttige tips en informatie krijgen. Voorts is er de provinciale vakgroep waar leden problemen kunnen aankaarten. De Boerenbond zoekt dan met de bevoegde instanties naar oplossingen. Als landbouwer alleen kun je onmogelijk van alle markten thuis zijn.'

Gebrek aan grond, opvolging en specialisatie zet de landbouw in de Vlaamse Rand onder druk. In onze reeks *En de boer, hij ploegde voort* geven we een staalkaart van de sector in onze regio.

AGENDA
APRIL
2012

Uit

in de Rand

Het leven is (g)een game

THEA
TER

Het leven kan ongenadig zijn. Voor Brecht Callewaert is het soms niet te harden. Om zijn wanen in te dijen zoekt hij een psychiater op.

Zijn vrouw Sofie en zijn dochtertje Lola zouden wat houvast moeten bieden, maar het is vooral bij zijn vroegere schoolvriend Luc Devree dat hij zijn gevoelens het best kan ontladen. **Bruno Vanden Broecke** en **Nico Sturm** schreven en speelden het stuk al twee seizoenen geleden. Het werd een onverhoopt succes zodat het deze maand in zowat heel Vlaanderen te zien is. De acteurs deelden reeds het podium in *Het gras zal altijd Geeler zijn* en *Paradijs voor futlozen* bij Het Gevolg. Nu regisseren ze ook.

Brecht en Luc hopen de wereld te veroveren met een door hen bedachte videogame. Om het spel een internationaal cachet te geven, dopen ze het *Low-la!*, een Engels klinkende verbastering van Lola. Op een fantasy-beurs in Keulen moet Luc het nieuwe spel presenteren, maar hij is te laat op de afspraak. Hij blijkt een man van twaalf stielen en dertien ongelukken. Onhandigheden worden niet afgestraft, maar vormen de aanleiding voor een reeks filosofische kanttekeningen.

Met een opzichtig gebaar, een kleine stemverheffing of een gewijzigde lichaamstaal

verandert Nico Sturm geregeld van rol. Wie dat niet door heeft, verliest de rode draad die zigzaggend door dit complexe stuk loopt. De blauwe engel, die het duo koestert, is in feite een Na'vi (humanoïd wezen) uit de 3D-klassieker *Avatar*. Er zijn ook verschillende flashbackscènes, die het extreme gedrag van de hoofdpersonages verklaren.

'Ik voel mij aangetrokken door Nico Sturms kijk op de dingen', zegt Bruno Vanden Broecke. 'Hij kan alle situaties op een romantische manier interpreteren. Zijn inlevingsvermogen vind ik bewonderenswaardig.' Na meer dan tien jaar podiumervaring voelden beiden de noodzaak om zich te herpositioneren. Nico Sturm: 'Ik ben in een levensfase beland waarin ik alles opnieuw in vraag stel. De ambtenarij in de kunstensector boezemt me angst in. Liever focus ik mij op de essentie van het podiumgebeuren.' Ook zonder bloedband is er een broederlijke bezorgdheid. Met *Low-la* streven ze geen goedkoop succes na, maar willen ze het publiek laten wegdromen tot iedereen er stil van wordt. Lichtvoetigheid en ernst houden elkaar in balans. ■ LUDO DOSOGNE

DO • 12 APR • 20.30

Low-la!

Bruno Vanden Broecke & Nico Sturm
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Hartverwarmende engelen songs

MU
ZIEK

Toen **Jorunn Bauweraerts** en **Annelies Brosens** in 1994 met Soetkin Collier op de folkstage in Gooik samen een traditioneel Keltisch lied zongen, konden ze niet voorspellen dat ze het later zouden maken in het folkcircuit. Wanneer **Nathalie Delcroix** Soetkin Collier kwam vervangen, was Laïs geboren. Het Kalmthoutse trio produceert een beklijvend stemgeluid met hun bewerkingen van oude middeleeuwse teksten, waarvoor ze vaak zelf de melodie componeren. Ze toeren in Frankrijk, Nederland, China en Zuid-Afrika, ze verzorgen het voorprogramma van Sting. Verrassend is hun *Double Victime* album met covers van Jacques Brel en Herman Van Veen. Dit seizoen zijn ze op pad met *Maandacht*. **Axl Peleman**, **Ron Reuman**, **Bjorn Eriksson** en **Thomas De Smet** nemen de instrumentale partijen voor hun rekening. Het repertoire bestaat uit songs die ze allen koesteren maar nooit eerder in het openbaar uitvoerden. In *Songs we embrace* laten de engelen en hun assistenten zich van hun beste kant horen. Ze willen een hemels sfeertje oproepen. ■ LD

VR • 20 APR • 20.30

Songs we embrace

Laïs & Maandacht

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

De kleur is

EX
PO

'Alles wat mijn oog ziet, komt in aanmerking om te schilderen, maar ik let er nauwlettend op niet in herhaling te vallen', zegt de Tervurense schilder Ward Lernout.

Lernout penseelde vooral Brabantse landschappen, boerenpaarden, marines, naakte figuren, Afrikaanse taferelen en muzikale doeken. Voor de retrospectieve, die de vzw De Vrienden van de School van Tervuren ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag in het Hof van Melijn organiseert, selecteerde hij 63 werken uit privé-bezit. Ze bestrijken de periode 1970-2010 en werden chronologisch opgehangen.

'Wat ik in vroegere jaren schilderde, is grotendeels verloren gegaan. Toen ik in 1953 de boot naar het toenmalige Belgisch Congo nam, was mijn stijl nog academisch. Ik werkte er tot 1960 bij de gewestdienst. Het licht en de kleuren van Afrika hebben mijn werk ingrijpend beïnvloed. Het Vlaamse landschap lijkt daarmee vergeleken

Helden: dom of slim?

VOR
MING

De voorbije maanden kon je foto's, tekeningen en filmpjes over helden of heldinnen naar het Vlaams-Nederlands Huis deBuren sturen. In een korte tekst kon je jouw keuze nader te verklaren. Wie is jouw idool? Waarom kijken mensen naar iemand op? Willen we zelf de sterrenstatus bereiken? **Dan Hassler-Forest** van de Universiteit Antwerpen, **Bruno De Wever** van de Universiteit Gent en **Elma Drayer**, journaliste van Trouw

en Vrij Nederland, nemen onder leiding van radiomaker **Sven Speybrouck** de inzendingen onder de loep. Zij nemen een kijkje achter de schermen van het heldendom. Is het er wel zo rooskleurig als de betrokkenen het vaak laten uitschijnen? Hoe erg speelt de onderlinge concurrentie tussen helden? Lusten ze elkaar rauw en stoten ze elkaar het liefst zo snel mogelijk van de troon? De koningsdrama's van Shakespeare blijken maar klein bier als je ze vergelijkt met het poker-spel in showbizzland. Weinig helden zijn altruïstisch ingesteld. Het liefst hengelen ze net als de politicus naar de gunsten van het publiek. Op Erfgoeddag worden, onder het nodige tromgeroffel, de juryprijs en de publieksprijs van de wedstrijd *Vacature: held (m/v)* uitgereikt. ■ LD

DI • 17 APR • 19.30

Vacature: held (m/v)

hedendaags heldendom
Brussel, Beursschouwburg,
02 212 19 30

Voortdurende

HU
MOR

Aanvankelijk wil hij sportleraar worden, maar door een blessure moest hij zijn beroepsplannen wijzigen. Door voortdurend van personage te veranderen, raakt **Walter Baele** bijna het noorden kwijt. Als Rosa wordt hij de mascotte van de nostalgische programma's van onze openbare omroep, maar hij duikt ook op in Samson als Eugène Van Leemhuyzen. Hij maakt echter vooral furore als het geweten van onze bebaarde kroonprins. Om een identiteitscrisis te vermijden, trekt hij zich op penibele momenten op verborgen locaties terug. In zijn tiende zaalshow kruipt hij opnieuw in de huid van Martin Rigolle. Er dreigt een autosnelweg over

rood

somber en grijs.' In tegenstelling tot de meeste collega's in Tervuren heeft hij echter nooit geschilderd in open lucht. Hij maakte er hooguit enkele schetsen, die in zijn atelier verder worden uitgewerkt tot een schilderij.

'De inspiratie put ik altijd uit de natuur. Elke dag ga ik op zoek. Als ik iets schilder heb ik het ook echt gezien en doorgans ook lange tijd geobserveerd. Zonder deze persoonlijke waarnemingen zou mijn verbeelding niet toereikend zijn.' Als ik hem over de pluizige poten van het door hem zo geliefde Brabantse trekpaard aanspreek, reageert hij ontdaan. 'Dat paard heeft geen poten, maar forse benen. Het heeft evenmin een kop, maar een hoofd. Dit edel dier heeft door zijn trekkracht de mensheid enorm geholpen. Om er meer over te weten, zou je een paardenfokkerij moeten bezoeken.' Ward Lernout deelt met de Vlaamse expressionisten het kleurgebruik en de vervormingen. Maar hij ervaart ze als somber en zwaarwichtig, terwijl zijn werk lichtvoetig en vrolijk is. Hij heeft meer voeling met de Duitse expressionisten zoals Kirchner en Schmitt-Rottluff.

De expo besteedt ruime aandacht aan zijn jongste creaties. Net voor de genocide in 1994 bracht hij nog een bezoek aan Rwanda. Hij schetste er een kleurige zondagmorgen op een marktplaats. Thuis pakte hij de draad weer op en herwerkte het thema tot een schilderij. In 2008 voltooide hij *Een blijde dag*, waarin het rood de dominante kleur is. 'Het schilderij vat in zekere zin mijn levensvisie samen. Het is de synthese van mijn oeuvre. Dankzij de schilderkunst heb ik het levensgeluk gevonden. Ik weet niet wat ik zou doen zonder deze passie. Ik leef er mijn elke dag aan. Ik maak geen plannen voor de toekomst. Al mijn behoeften zijn ondergeschikt aan mijn tekenen en schilderen.' ■ LUDO DOSOGNE

TOT 3 JUN Retrospectieve Ward Lernout

Tervuren, Hof van Melijn,
02 769 20 13

gedaanteverwisselingen

zijn nieuwe huis in Zwijnaarde te worden aangelegd. De vergelijkingen met de Lange Wapper zijn niet van de lucht. In de volkswijk Klein Gelatine leert hij nieuwe mensen kennen, maar loopt hij ook de vrienden van vroeger weer tegen het lijf. Via SOS Piet geeft hij als televisiekok erotische tips. Als Wito de reggaeman telt en catalogiseert hij de vogels in zijn tuin. Ook de Waalse minister Daerden is van de partij. Ten slotte komen ook onze geestelijke leiders aandragen met een bijzondere mededeling. ■ LD

Klein gelatine

Walter Baele

DO • 26 APR • 20.30

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR • 27 APR • 20.30

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

Een rad voor de ogen

Met **Ockham's Razor** ontvangt Het Bolwerk in Vilvoorde bijzondere buitenlandse gasten. Het Engelse gezelschap vermengt theater en circus en legt zich daarbij vooral toe op luchtacrobatie. *The Mill* is hun eerste avondvullende voorstelling en wordt met veel lof ontvangen. Ockham's Razor geeft een nieuwe dimensie aan de klassieke trapezenummers. Voor elke productie maken ze een *toestel* dat de voorstelling schraagt. In *The Mill* is dat een groot rad van hout en staal dat in de lucht hangt. Als één van de vijf performers er rondjes in draait, lijkt zijn harde labeur op dat van de dwangarbeider of een doldraaiende hamster. Zitten de performers op het rad, dan lijkt het alsof ze zich als een kind op een kermismolen laten meevoeren. Maar het rad is ook deel van een groter geheel: een raderwerk waarin het als een katrol een systeem van touwen in werking stelt. Dat systeem, net het binnenwerk van een klok dat door menselijke kracht aangedreven wordt, beheerst de scène. Eens het gevaarte in gang is gezet, vraagt het van de trapezisten veel kracht en omzichtigheid om het in toom te houden. Zo wordt *The Mill* automatisch een voorstelling over samenwerking en uitsluiting, precisie en sabotage, fysieke inspanning en plezier. Onbedoeld verwijst het ingewikkelde kluwen dezer dagen zelfs een beetje naar de financiële crisis, maar bovenal is dit intelligent circustheater dat tegelijk spectaculair en simpel oogt. ■ MB

ZA • 7 APR • 20.00

The Mill (+6j)

Ockham's Razor

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

De poëzie van beton

GRIMBERGEN Zegt de naam Alfred Hardy jou iets? Nee? Toch zijn Hardy's vliegtuiglodoen op het vliegveld van Grimbergen de enige Belgische realisaties die in de overzichtstentoonstelling *Twentieth Century Engineering* uit 1964 in het Museum of Modern Art in New York werden opgenomen. Net zoals Oscar Niemeyer, Felix Candela, Le Corbusier en zo vele anderen had Hardy een bijzondere fascinatie voor beton. De twee vliegtuighangars getuigen van zijn voortdurende zoektocht naar de vormelijke en constructieve mogelijkheden van dit gietbaar materiaal. Ze werden in 1947 gerealiseerd en staan er nog steeds. Van buitenaf zijn de hoge aluminium poorten zichtbaar. Ze zijn over de hele lengte gemonteerd op een railsysteem en kunnen afzonderlijk opengeschoven worden. De vliegtuigen staan radiaal opgesteld en kunnen rechtstreeks in en uit rijden. Pas binnenin wordt de imposante betonconstructie zichtbaar. Vier kloke kolommen ondersteunen een ringbalk waarop een paddestoelgewelf rust. Met een spanwijdte van 25 meter overschrijdt de betonschaal toch nergens de dikte van 10 centimeter. Centraal bevindt zich een lichtkoepel. Uiterst eenvoudig lijkt het. In werkelijkheid is het een verbluffend staaltje bouwkunst, een prachtige synthese tussen vorm en constructie. Hardy mocht dan geen architect of ingenieur zijn, deze lodoen bewijzen dat hij een allrounder was die de poëzie van beton als geen ander begreep. ■ **TINE DE WILDE**

Toerisme Kouter organiseert geleide bezoeken aan het vliegveld en de lodoen.
Meer info: Toerisme Brabantse Kouters vzw,
02 270 99 30, toerisme@brabantsekouters.be,
www.brabantsekouters.be

Avontuurlijke verkenning

EX
PO

Algedeskundige **Bart Van de Vijver** verrichtte op Livingston, een eiland op Antarctica, onderzoek naar ééncellige kie-

zelwieren of dichotomieën. Die bestaan uit twee helften van kiezel, die bij elkaar passen als een deksel op een doosje. Ze dragen in grote mate bij aan de zuurstofproductie. Livingston maakt deel uit van de zuidelijke Shetlandeilanden. Er bevinden zich meerdere onderzoeksstations. Bart Van de Vijver fotografeert de ongerepte natuur. Met zijn camera maakt hij snapshots van pinguïns en zeeolifanten. Soms is dat best riskant als hij roofdieren als pelsrobber, reuzenstormvogels, zeelipaarden en zeemeewen vastlegt. Met zijn fotoreeks toont hij aan hoe divers de flora en fauna op Antarctica is. Dat het hele continent er altijd wit bij ligt, blijkt een hardnekkig misverstand. Tijdens de zomermaanden valt in hele regio's geen sneeuw te bekennen. ■ **LD**

TOT 22 APR
Dieren en planten uit een koud paradijs

Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 20

Een stem, een gitaar en

MU
ZIEK

'De mensen komen voor Willem Vermandere, niet voor mij. Ik ga daar gewoon mijn liedjes zingen en hoop dat ik enkele mensen kan beroeren.'

Kleinkunstzanger **Niels Boutsen** (19) uit Overijse zat zijn eerste songs nog bijeen te knutselen toen hij holderdebolder winnaar werd van de Nekka-wedstrijd 2011. Op 20 april moet hij onder artiestennaam **Stoomboot** het Sportpaleis stil krijgen. 'Ik ben ambitieuzer dan ik durfde denken.'

Zelf liedjes schrijven en zingen, op een gitaar, en in het Nederlands: voor de jonge Niels Boutsen was het maar een zijpaadje, een bij-

hobby'tje, zo noemt hij het zelf. De Leuvense student geschiedenis was drummer in een bandje en schreef in extra time wat eigen nummers, niet eens in zijn moedertaal. 'Toen ons groepje uit elkaar viel en mijn vrienden zeiden dat mijn Engels niet al te best was, ben ik overgeschakeld op het Nederlands', gniffelt hij. Die ommekeer leverde breekbare nummers op als *Samenzweringsman*, *Mensen* en *Sterrenblues*. Gebouwd rond fijne tekstlijnen, niet hoogdravend maar eenvoudig, nog niet geniaal maar met potentieel. De ludieke ondertoon sluit nauw aan bij Bart Peeters, de eenvoud, het knuffelgehalte en zijn kritiek op de kleinburgerlijke maatschappij doen denken aan Raymond van het Groenewoud. Niels' virtuoos woordgebruik valt op. Met

Niet voor gluiperds

EX
PO

In het Museum voor Erotiek en Mythologie (MEM) kun je Japanse houtsneden van de vlietende wereld of ukiyo-e in alle rust bekijken. Prentkunstenaars vereeuwigen ontelbare malen de vergankelijke levensvreugde en de minnekozende paren uit 18e eeuwse lusthuizen. De voormalige arbeidsgeneesheer **Guy Martens** (66) uit Jette wil zijn verzameling delen met een ruim publiek. In de Sint-Annastraat in Brussel, een zijstraat van de Grote Zavel, richtte hij een herenhuis in als museum. Naast de houtsneden bevat zijn collectie ook schilderijen, sculpturen en

een honderdtal curiosa. Een marmeren buste uit het begin van onze tijdrekening van de Frygische god Attis, zoon en minnaar van de godin Cybele, is het recentst verworven pronkstuk. 'Het MEM omvat drie verdiepingen', licht de initiatiefnemer toe. 'We werken zonder subsidies. Er worden uitsluitend stukken met een historische en artistieke waarde geselecteerd. Ik heb wereldwijd vele erotische musea bezocht. Wij zijn niet het zoveelste seksmuseum met speeltjes die de bezoeker willen opwinden en bevredigen, zoals er in Amsterdam en in Azië te vinden zijn. De artistieke leiding hebben we toever-

trouwd aan Emilie Dujat, die vroeger in Parijs als advocate werkte. Vier jaar geleden opende ze in Brussel Galerie Libertine. Ook deze galerie specialiseerde zich in erotische kunst. Wij vullen elkaar aan.' Beiden mikken op de ware kunstfreaks en hopen de gluiperds op afstand te houden. ■ LD

DOORLOPEND Museum voor Erotiek en Mythologie

Brussel, Sint Annastraat 32,
02 514 03 53

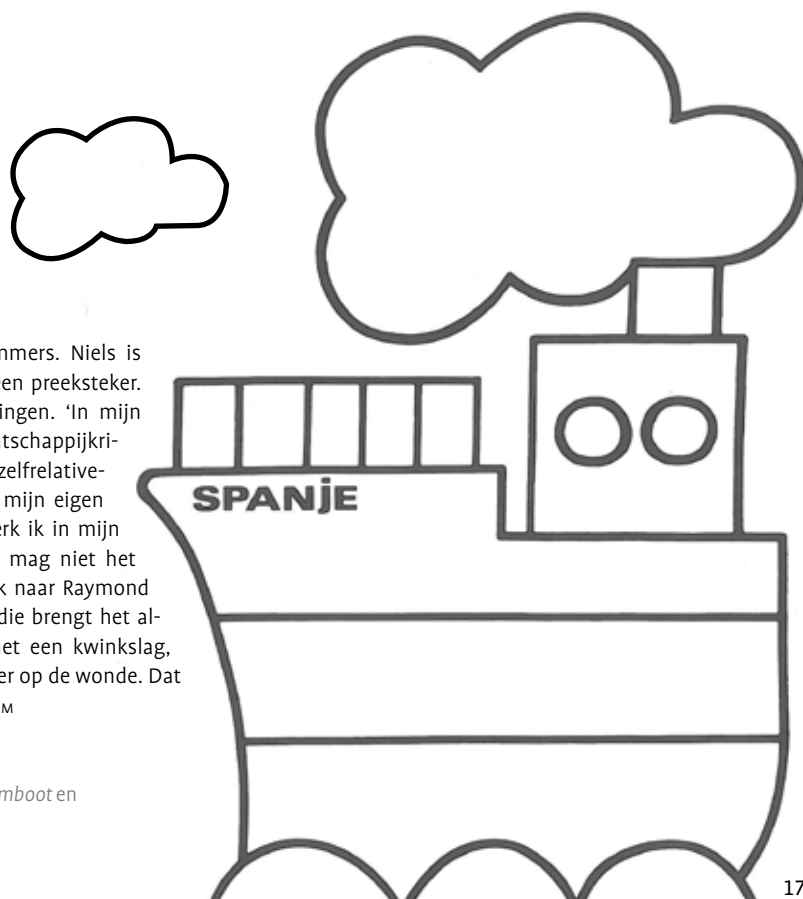
zachte liedjes

zijn zin voor leutigheid en bescheidenheid kan hem dat nog wat opleveren. Straks, na het Sportpaleis. Daar mag hij tijdens de NekkaNacht, in een langgerekte ode aan Willem Vermandere, even zijn ding komen doen. En dat allemaal omdat hij als jongste deelnemer in december 2011 de finale van de Nekka-wedstrijd 2011 in de AB in Brussel won.

Nu zwaaien alvast enkele deuren wat makkelijker open. 'Ik speelde in kleine cafés in de buurt van mijn kot in Leuven, maar dankzij Nekka mag ik straks ook op Boterhammen in het Park en de Gentse Feesten aantreden. En er komt de tournee De Kleine Avonden, met twee andere finalisten van de Nekka-wedstrijd.' Niels Boutsen is een beetje geschrokken van zijn eigen ambitie. De ambitie

spat niet uit zijn nummers. Niels is geen doordrammer, geen preeksteker. Hij komt een liedje zingen. 'In mijn teksten zit wel maatschappijkritiek, maar ook veel zelfrelativering. Vaak stoot ik op mijn eigen gebreken en die verwerk ik in mijn muziek. Je boodschap mag niet het hoofddoel worden. Kijk naar Raymond van het Groenewoud: die brengt het altijd heel subtiel en met een kwinkslag, maar legt toch de vinger op de wonde. Dat is geniaal.' ■ JOHAN DE CROM

Meer info:
www.facebook.com/stoomboot en
www.nekka-nacht.be

Speuren naar heroes en zeroes

VARIA

Het Kasteel van Gaasbeek heeft een roemrijk verleden. Op de Erfgoeddag worden de helden van vroeger opnieuw in het zonnetje gezet. Een onbetwiste held, die we bij een wandeling door het gebouw ontmoeten, is graaf Egmont. Hij was van 1565 tot 1568 eigenaar van het kasteel. Met man en macht verzette hij zich tegen de niets ontziende praktijken van kardinaal Granvelle en de inquisitie. Hoewel hij zijn trouw had bevestigd aan de Spaanse kroon en de katholieke kerk werd hij na een complot op de Grote Markt in Brussel onthoofd.

Isabella van Castilië, aanwezig in de vorm van een zilveren portretbuste, wordt als een heilige opgevoerd, hoewel ze medeverantwoordelijk was voor de slachting van duizenden Moren. Kunnen we haar vanuit die optiek nog wel een heldin noemen? Markiezin Arconati stak haar bewondering voor figuren als Napoleon, Erasmus en Sarah Bernhardt niet onder stoelen of banken. Zij verwelkomde in het kasteel de joods-Franse officier Dreyfus, die valselijk beschuldigd van spionage voor Duitsland, na zijn vrijlating als een echte held werd onthaald. Over zijn gevangenschap mocht echter met geen woord worden gerept. Er is een brief bewaard waarin ze wordt bedankt voor haar gastvrijheid.

Voor de kinderen is een aangepaste *Hoofse heldentocht* uitgewerkt. Ze krijgen een cape en een masker zodat ze zich ook kunnen verdedigen tegen de zeroes of schurken, die de heroes proberen te dwarsbomen.

Twee belangrijke wandtapijten uit de 18e eeuw, De Stichting van Alexandrië en De Slag bij Arbela (Klein Azië) zijn bij deze gelegenheid opnieuw te bewonderen na een grondige restauratie bij de Koninklijke Manufactuur De Wit in Mechelen. De restaurateur geeft toelichtingen. ■

ZO • 22 APR • 10.00

Erfgoeddag

Gaasbeek, kasteel,
www.kasteelvangasbeek.be

agenda

PO
DIUM

THEATER

VR • 6 APR • 20.30

Kijk en luister

Michiel Hendryckx
& The Dark Rumours
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 12 APR • 20.30

Low-la!

Bruno Vanden Broecke & Nico Sturm
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

13, 14, 15 APR • 20.00 EN 15.00

De 12 gezworenen

KrisKras & Cie Mannetje Blauw
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

WO • 18 APR • 20.30

Hebzucht

Braakland / ZheBilding
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 20 APR • 20.30

Groenten uit Balen

Theater aan de Stroom/
De Fluistercompagnie
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA • 21 APR • 20.00

De proefkonijnen

De Koepoort 15
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA • 21 APR • 20.30

Oom Wanja

De Roovers
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 29 APR • 14.00

Frankie en Johnny

Marleen Merckx & Bert Cosemans
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

KIDS

Patatje oorlog

familiefilm

DI • 1 APR • 15.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

WO • 4 APR • 15.00

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

2 TOT 6 APR

Circusstage (6-12j)

vakantieworkshop
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

WO • 4 APR • 14.00

Circus in kwadraat (+9j)

circusatelier Woesh
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

WO • 4 APR • 15.00

Laat je niet kisten (+6j)

Cir'ulation Locale
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

WO • 4 APR • 15.00

Happy feet 2

familiefilm
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO • 4 APR • 16.00

De Tuin (1-3j)

Sprookjes enzo
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 7 APR • 9.30

Familiehappening Pasen

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Patatje oorlog (1 & 4/4)

ZA · 7 APR · 9.45

Paaseitjeszoektocht

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZA · 7 APR · 20.00

The Mill (+6j)

Ockham's Razor
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 11 APR · 15.00

Alvin & de Chipmunks 3

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 13 APR · 20.00

Gek van liefde (+8j)

De Maan
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 14 APR · 19.00

César, mijn broer is een paard (+8j)

faBULEUS
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 15 APR · 13.30

Gonzende zondag & Paas je rot (+3j)

circusfeest
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 18 APR · 14.00 EN 16.00

Ha Dede (1-3j)

Theater De Spiegel
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 21 APR · 20.00

De markies van Carabas (+6j)

Warre Borgmans & Il Solisti del Vento
Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 92

Ans en Wilma (+8j)

HetPaleis

ZA · 21 APR · 20.00

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 28 APR · 19.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 24 APR · 19.00

Foetsie (+7j)

Karin Jacobs en Jelle Cleymans
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

WO · 25 APR · 14.00

Wereldpercussie (6-12j)

workshop vzw Achttien
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 29 APR · 15.00

Lap!

De Kolonie MT
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

ZO · 29 APR · 15.00

De huisjesslakken (3-8j)

Lili en haar familie
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

HUMOR

ZO · 1 APR · 20.30

Les frères Taloche

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

5 EN 6 APR · 20.30

Breken

Kommil Foo
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 19 APR · 20.00

Working Class Hero

Nigel Williams
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 19 APR · 20.30

Rauwe kloten

Gunter Lamoot
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

VR · 20 APR · 20.00

Live achievement

Jonas Van Thielen
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 21 APR · 20.30

Een beschaafde jongen

Begijn Le Bleu
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Klein gelatine

Walter Baele

DO · 26 APR · 20.30

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 27 APR · 20.30

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

Hoe moet het nu verder?

Philippe Geubels

25 EN 26 APR · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 27 APR · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

SENIOREN

MA · 23 APR · 14.30

William en Marino Punk

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

LITERATUUR

WO · 11 APR · 12.30

10 jaar Het Liegend Konijn

Brussel, Ioketten Vlaams Parlement,
02 212 19 30

MU ZIEK

WO · 18 APR · 20.30

When a woman gets the Blues

Rory Block
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

WO · 18 APR · 20.30

Amparo

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 19 APR · 14.00

Sound of musicals

4 on the way
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 19 APR · 20.30

Memoires van een balmuzikant

Raymond Van het Groenewoud
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 20 APR · 20.30

Binnen zonder kloppen

De Beenhouwerij
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 20 APR · 20.30

Songs we embrace

Laïs & Maandacht
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263
03 43

20 EN 21 APR · 20.30

Koñec

De Nieuwe Snaar
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Circusstage (2 tot 6/4)

De huisjesslakken (29/4)

Sleeping Beauty (10, 11, 17 & 29/4)

ZO · 22 APR · 20.00

A blues & roots revue

Hans Theessink
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 27 APR · 20.30

Een halve eeuw zanger

Rob De Nijs
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 28 APR · 20.30

JackoBond

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 28 APR · 20.00

VVZ Band & Andrea Croonenberghs

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

KLASSIEK

WO · 4 APR · 20.30

Passieconcert

Octopus Kamerkoor
Grimbergen, abdijkerk,
02 263 03 43

VR · 6 APR · 20.15

De graaf van Luxemburg

Vlaams Muziek Theater
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA · 21 APR · 20.00

De laatste wals van de Titanic

Grupetto
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 21 APR · 20.15

Tanto amore secreto

Walpurgis
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO · 26 APR · 20.30

150 jaar Debussy

Oxalys
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

VR · 27 APR · 20.00

De zeven laatste woorden

Ensor Kwartet en Dimitri Verhulst
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 29 APR · 11.00

Carnaval der dieren

Calanekwartet
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

JAZZ

DO · 5 APR · 20.15

Toine Thys Organ trio

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO · 19 APR · 20.30

Bang my can

Pascal Schumacher Quartet
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 14 APR · 20.15

Youth Jazz Orchestra

met dirigent Klas Lindquist
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 1 APR · 20.00

La source des femmes

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 3 APR · 20.30

Shame

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 4 APR · 20.30

Mission Impossible 4

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 5 APR · 14.00

Bienvenue chez les Ch'tis

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI · 10 APR · 20.30

Jane Eyre

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Sleeping Beauty

DI · 10 APR · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 11 APR · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI · 17 APR · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 29 APR · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

13, 14 15 APR · 21.00

Drive-infilmfestival

met Adem, Shutter Island
en Slumdog Millionaire
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZO · 15 APR · 20.00

A dangerous method

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Tot altijd

MA · 16 APR · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 17 APR · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 18 APR · 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 20 APR · 14.00 EN 20.00

Les Géants

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 22 APR · 20.00

J. Edgar

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 24 APR · 20.30

The Iron Lady

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 23 APR · 20.30

The Artist

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 24 APR · 13.30

Little Voices

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI · 24 APR · 20.30

Des hommes et des dieux

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 25 APR · 20.30

War Horse

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI · 30 APR · 20.30

The Descendents

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

EX
PO

6 TOT 12 APR

Bonsaitoonstelling

Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 70

20 TOT 22 APR

Fotomuze 2012

Fotoclub Asse
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

Drive-infilmfestival (13, 14, & 15/4)

The show must go on (tot 6/5)

Thailand (25/4)

TOT 22 APR

Dieren en planten uit een koud paradijs

Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 20

TOT 22 APR

Patrick Van Caeckenbergh

Leuven, Museum M,
016 27 29 29

TOT 6 MEI

The show must go on

Benoît Felix
Asse, galerij budA,
02 306 50 95

TOT 7 MEI

Leo Ravestijn portretten

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

TOT 23 MEI

Mooi

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

TOT 27 MEI

Grenoble 1927

Drogenbos,
FelixArt Museum,
www.felixart.org

TOT 3 JUN

Aan tafel!

Brussel, Tour & Taxis,
www.expoaantafel.be

TOT 3 JUN

Retrospectieve Ward Lernout

Tervuren, Hof van Melijn,
02 769 20 13

TOT 11 JUL

Contour on tour

videokunst
Brussel,
loketten Vlaams parlement,
www.vlaamsparlement.be

VORMING

VR · 13 APR · 14.00

Ik, Louis-Paul Boon

Dilbeek, Saviocentrum,
www.saviocentrum.be

DI · 17 APR · 19.30

Vacature: held (m/v)

hedendaags heldendom
Brussel, Beursschouwburg,
02 212 19 30

DI · 17 APR · 20.00

Oezbekistan, schatkamer van Centraal-Azië

Guido Boeken
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

DI · 17 APR · 20.30

Zeven hoofdzonden in de kunst

Tamara Ingels
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 19 APR · 18.30

Je geld of je leven over hoge kosten van terminale patiënten

Brussel, Rits Café, 02 212 19 30

ZA · 21 APR · 20.00

Ierse Whisky proeven

whiskyclub Dalwhinnie
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

WO · 25 APR · 20.00

Thailand

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

OPSTAP

ZO · 1 APR · 14.00

Land van Oppem

met Herman Dierickx
Wolvertem, kerkhof,
0497 59 93 46

ZA · 21 APR · 13.15

Hallerboswandeling

Asse,
't Smiske,
louis.lombaert@telenet.be

VARIA

ZO · 1 APR · 19.00

De prijzen van Meise

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 15 APR · 14.00

Plantenruildag

Overijse,
ontmoetingscentrum De Rank,
yvan.muyltermans@telenet.be

5 TOT 17 APR

Festival van de Fantastische film

Brussel, Tour & Taxis,
www.biff.org

ZA · 7 APR · 20.30

Circuit x

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 22 APR

Erfgoeddag

Gaasbeek, kasteel,
www.kasteelvangaasbeek.be

ZO · 22 APR · 14.00

Reuzenstoet

Linkebeek, centrum,
02 380 77 51

22 TOT 29 APR

Hongaarse week

met o.a. Roby Lakatos
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 14 EN 28 APR · 21.00

Preselecties Tripelrock

JC De Villa (Kraainem) en JK Tonzent
(Sterrebeek), 02 731 43 31

Uit in de Rand

Op www.uitinderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de Uitdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

Festival van de Fantastische film (5 tot 17/4)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – Uit in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Retrospectieve Patrick Van Caekenbergh Scherpe observatie en nederigheid

‘Ik vertrek nooit vanuit vooropgestelde ideeën, want die heb ik niet’, verklaart Patrick Van Caekenbergh (52). Met de retrospectieve in het Leuvense Museum M staat hij in het brandpunt van de belangstelling, maar hij blijft nederig. We zochten hem op in Sint-Kornelis-Horebeke, een rustig dorpje in de Vlaamse Ardennen.

TEKST Ludo Dosogne ■ FOTO Filip Claessens

En Nederlandse krant schreef onlangs dat ik hier bewust een klui-zenaarsleven leid om mijn kunst te bevruchten. Dat is schromelijk overdreven. Even goed resideerde ik op een zolderkamer in de hoofdstad. Het maakt mij weinig uit. De dingen komen op mij af en ik geef mij eraan over.’ Zijn persoonlijk atelier, dat hij zijn ‘sigarenkistje’ noemt, moet hij nu noodgedwongen missen. Zijn werkruimte is overgebracht naar het museum. De boeken, de voorwerpen en de knipsels zijn er volgens een streng schema geordend. Ze vormen de samenvatting van zijn leven en zijn werk.

Van Caekenbergh leidt een druk sociaal leven in het stille Sint-Kornelis-Horebeke. ‘In de kleine dorpsgemeenschap zijn de bewoners nog sterk met elkaar verbonden. Het kan er extreem plezant maar ook extreem triestig zijn.’ Voor de jaarlijkse ommegang ter ere van Sint-Kornelis ontwierp hij een baldakijn, dat zo groot was dat alle kinderen van het eerste en tweede studiejaar van de dorpschool eronder konden lopen. ‘In een klassieke pro-

cessie blijft deze *hemel* gereserveerd voor de priester. De heilige werd lang vereerd als genezer van kinderziektes. Om de juiste lengte van het baldakijn te bepalen, liet ik alle kinderen in de rij staan. Zo kon ik de nodige metingen uitvoeren.’

Nederigheid

Hedendaagse kunst was nooit zijn specialiteit. ‘Die ambitie heb ik niet. Hoe groot is daar trouwens de tolerantie? Mijn interesse gaat meer uit naar de wetenschapsfilosofie en de fantasierijke scheppingsverhalen. Met surrealistische reismachines wil ik zowel het kleine als het astronomische exploreren. Ik blijf echter een drempelfiguur en bekijk de dingen als buitenstaander. Mijn onderzoek wordt nooit afgesloten. Het maakt deel uit van het dagelijkse leven. Het is primordiaal voor mijn lichamelijke conditie. Ik doe het uit vrije wil en niet om er geld aan te verdienen.’

Een steeds terugkerend thema in zijn oeuvre is dat van de blozende wangetjes. Hij heeft er ontelbare exemplaren in uiteenlopende formaten uit boeken, tijdschriften en reclamefolders geknipt. ‘Is het geen mooi symbool voor de nederigheid? Zelfs Darwin wilde zijn vrouw niet voor het hoofd stoten toen hij zijn ophefmakende theorie aan het uitschrijven was. Opdat haar bijbels geïnspireerde denkwereld niet zou instorten, zweeg hij meer dan twintig jaar over zijn bevindingen. Het was een liefdevolle vorm van nederigheid. Blozen roept ook vreemde vragen op. Kunnen apen blozen? Of: hoe reageert de huid van donkere mensen?’

Spijsvertering

Aan speculaties over de toekomst van onze planeet of theorieën over een eventuele lots-

bestemming van de mens waagt hij zich niet. ‘Ik beschouw mij niet als een intellectueel. Mijn capaciteit tot abstracte inbeelding is gering. Maar ik beschik wel over een scherp observatievermogen.’ De sculpturen, mobielen en installaties ontstaan nooit uit het niets, maar houden steeds verband met iets wat hij heeft meegemaakt. ‘De hoge hoed met de vele kamers kon pas gemaakt worden nadat ik in Keulen bij professor Pöpp een stage over pijnbeheersing had gevolgd. Een aanwezige fakir met een enorm geheugen kon dankzij deze hoed weer orde op zaken stellen. Door zijn geheugen uit te breiden, kon hij het leven beter aan.’

Van Caekenbergh vergelijkt de kennisverwerking met het spijsverteringsproces. ‘De verzamelde informatie laat ik op mij *inkoken* en sudderen tot ik een uiterst geconcentreerd bouillonblokje heb. De maag verwerkt het eten en produceert de energie, die ons de mogelijkheid biedt te bewegen, te denken en te handelen. Precies omdat dit orgaan zo belangrijk is, duikt het geregeld in mijn oeuvre op.’

i Naar aanleiding van de tentoonstelling verscheen bij Lannoo een uitgebreide monografie over het werk van Patrick Van Caekenbergh, van de jaren tachtig tot nu. **Patrick Van Caekenbergh, La ruine fructueuse. Atlas des idéations,** Uitgeverij Lannoo, 2011, 55 euro, drietalig NL, FR, EN Lees ook de rubriek **huizen-tuinen** in deze RandKrant, p. 25.

TOT 22 APR

Patrick Van Caekenbergh

Leuven, Museum M, 016 27 29 29

Half februari verscheen Cahier 20, uitgegeven door Monumenten en Landschappen (M&L), over historische tuinen en parken in het noordwesten van Vlaams-Brabant. Het is de negende editie van een uitzonderlijke boekenreeks.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Kastelen, landhuizen en hun historische tuinen

Eindredacteur Roger Deneef: 'Het idee voor deze boekenreeks ontstond in 1992 in Wallonië, waar alle delen inmiddels zijn verschenen maar waarin minder gebieden werden opgenomen. In 1997 zijn we ermee van start gegaan in Vlaams-Brabant. Hier zijn veel bijzondere en interessante historische gebieden, kastelen en landhuizen, waarover een berg aan informatie bestaat die we op een wetenschappelijk verantwoorde maar toch vlotte manier hebben beschreven. In onze reeks komen in eerste instantie gebouwen met een park of tuin in aanmerking waar minstens nog enkele stille getuigen uit een verleden aanwezig zijn. Soms was de keuze om een bepaald gebied al dan niet op te nemen niet evident; er zullen dus zeker interessante locaties ontbreken in dit overzicht. Toch zijn de belangrijkste sites opgenomen en hebben we een representatief overzicht gegeven van hun historische waarde op het vlak van architectuur, eigendomssituatie, kaartmateriaal, foto's, kadastrale gegevens, beheertrends, aanplantingen, enzovoort.'

Tuin lijkt op baas

Een echt titanenwerk dat resulteerde in een prachtige uitgave met gedetailleerde informatie, kaarten en mooie foto's over 62 domeinen. Wat is Roger Deneef het meest opgevallen bij het samenstellen van het boek? 'Op vele plaatsen is er een duidelijk verband tussen de aanwezige boomsoorten en de eigenaars van een gebied. Telkens een domein in handen komt van een nieuwe eigenaar worden andere bomen aangeplant, alsof hij meteen zijn stempel wil drukken. En als we zeldzame bomen of struiken vonden in verschillende domeinen is er dikwijls een verwantschap tussen de eigenaars die de soort gewoon aan mekaar doorgeven. Uiteraard kunnen we ook heel goed nagaan welke trends zich ontwikkelden op het vlak van parkaanleg. In vele domeinen zijn die trends nu nog af te lezen uit de inrichting van hun parken en tuinen.'

Leren uit het verleden

'We springen onzorgvuldig om met dit patriomonium', vindt Deneef. 'Verkavelingen, wegeaanleg, inbreiding, ruimtelijke ordening

of een gebrek daaraan, de jacht op exoten, ... het zijn allemaal elementen die ons patriomonium geen goed doen. Bovendien stellen we vast dat onze tuincultuur verdwijnt. Dat is jammer na zoveel honderden jaren van continuïteit en bloei. Een ander element dat deze gebieden parten speelt, zijn de hoge onderhoudskosten. Vele eigenaars hebben de middelen niet meer om het nodige te doen waardoor verloedering optreedt. De tijd dat de kasteel eigenaar met twintig personeelsleden rond de tafel zat, is definitief voorbij.'

Deneef is sinds enkele jaren met pensioen, maar zich vervelen doet hij niet. 'Ik studeer al 25 jaar Arabisch, een taal en cultuur die mij blijft boeien. Ik ben ook al lang lid van een vereniging voor dendrologie en heb inmiddels verschillende kleinkinderen die wat aandacht vragen.'

i Het boek *Historische tuinen en parken van Vlaanderen. Noordwestelijk Vlaams-Brabant: Affligem, Asse, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise, Merchtem, Opwijk, Wemmel* van M&L Cahier 20 kan je verkrijgen bij het Agentschap Onroerend Erfgoed, 02 553 16 13, diane.torbeyns@rwo.vlaanderen.be.

Eerder verschenen in deze reeks boeken over historische tuinen en parken in Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw (Cahier 11), in Kraainem, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem (Cahier 19).

DE Schlösser, Landhäuser und ihre historischen Gärten

Mitte Februar ist das von Monumenten und Landschaften (M&L) herausgegebene Cahier 20 über historische Gärten und Parkanlagen im Nordwesten von Vlaams-Brabant erschienen. 'Hier sind viele besondere und interessante historische Gebiete, Schlösser und Landhäuser enthalten, über die es jede Menge Informationen gibt, die wir auf wissenschaftlich fundierte, aber auch flotte Weise beschrieben haben. Wir liefern eine repräsentative Übersicht über ihren

historischen Wert auf dem Gebiet von Architektur, Besitzlage, Kartenmaterial, Fotos, Katasterangaben, Verwaltungstrends, Bepflanzungen, usw.', sagt Endredakteur Roger Deneef. Deneef findet, dass wir unsorgfältig mit diesem Kulturerbe umspringen. Das ist u.a. auf eine schlechte Raumordnung und die vielen Parzellierungen zurückzuführen, aber auch darauf, dass eine Reihe von Eigentümern die hohen Instandhaltungskosten nicht länger bezahlen können.

WIN

het boek door te mailen naar randkrant@derand.be.
We geven er 10 weg!

Ongeëvenaard valleige

We staan te weinig stil bij de robuuste natuur die ons nog rest. Meestal hebben we het over kleine snippers die we zorgvuldig koesteren. Daardoor vergeten we wel eens de enorme gebieden die er nog zijn, maar niet de status van natuurgebied hebben.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Zo'n mastodont vind je in de vallei van de Grote Molenbeek stroomafwaarts de dorpskom van Merchtem. Daar ligt een min of meer onbebouwde zone van meer dan vijf kilometer lang en een kilometer breed. Dat is redelijk uniek in de Vlaamse Rand. Hoog tijd voor een verkenning.

Goud

Je kunt best vertrekken vanaf de kerk van Merchtem en dan richting noorden lopen via de recent aangelegde dreef. Je loopt op de Burchtlaan, gaat even naar links en steekt door naar de vallei via een wel heel smalle doorgang naar rechts. Na een honderdtal meter zit je aan de rand van het valleigebied dat zich langgerekt voor je uitstrekt. Denk de lelijke hoogspanningslijn even weg, want je zult ze overal op dit wandeltraject tegenkomen. Op heel weinig plaatsen kun je de vallei kruisen. Precies dat maakt haar zo belangrijk voor de soorten die er vertoeven. De rust in het hart van deze zone is van goudwaarde. Het overgrote deel van de gronden is weiland, hier en daar vergezeld van een ver-

dwaalde (maïs)akker of enkele percelen met kolen, graan of bieten. Aan de voormalige wasserij ter hoogte van de Stampbeek ligt de Tiendenschuur, een middeleeuws overblijfsel waar boeren tien procent van hun oogst als belasting moesten inleveren aan de edelman van de streek. Het omliggende weilandje is schitterend omwille van zijn kleinschalig karakter en het uitgesproken microreliëf. Dit is een mooi voorbeeld van het genre zoals je ze niet veel meer terugvindt. De aangrenzende ringgracht bevat wat veel slib en ligt grotendeels in de schaduw, wat geen al te beste invloed heeft op de soortenontwikkeling, maar sanering is duur. Qua uitgangspositie voor natuurontwikkeling kan het tellen en het is te hopen dat er ooit (zelfs beperkte) middelen worden gevonden om dit gebied ecologisch in te richten.

Lijnlandschap

Verderop in de vallei wisselen uitgestrekte weiden af met populieren- en wilgenrijen zoals je ze nog enkel in de boekjes terugvindt. De voorbijge tien-tallen jaren zijn heel wat van deze lijnvormige landschapselementen

verdwenen, maar mits wat kleine inspanningen kan de glorie van weleer snel terugkeren. Alsof het allemaal nog niet genoeg is, zorgt een derde element voor een bijzondere touch aan dit gebied: water. Beken, grachten en bodems vol water zijn steeds een goed uitgangspunt voor natuurontwikkeling. Op verschillende plaatsen zie je opkwellend water in de beekvalletjes die je kruist. Dit zijn in principe de kraamkamers van het lokale leven behalve wanneer je er, zoals ter hoogte van Terlinden, vier huizen gaat bouwen. Het is ongelooflijk dat dit anno 2012 nog mogelijk is, uitgerekend in een van de (water)productiefste kwelzones van het hele gebied. Hopelijk worden andere delen van de vallei gespaard van deze gesel, want het doet geen goed aan de authenticiteit en het plaatst een hypotheek op de latere natuurontwikkeling.

Via de Bontestraat kom je automatisch in Steenhuffel (deelgemeente van Londerzeel) terecht, waar je een veldweg passeert langs de Marsselaermolen, een oud, karaktervol, beschermd monument. Het is goed onderhouden en sinds 1983, samen met een deel van de omgeving, beschermd als dorpsge-

bied

huizentuinen

Bomen met een verhaal

Naar aanleiding van de tentoonstelling *La ruine fructueuse* van Patrick Van Caeckenbergh in het Museum M in Leuven is het museum op zoek naar de boom met het mooiste verhaal in de provincie Vlaams-Brabant.

Patrick Van Caeckenbergh (52) heeft een passie voor oude bomen. Hij gaat er naar op zoek en maakt er foto's van. Zijn meest recente werk dat ook op de tentoonstelling is te zien, zijn potloodtekeningen van oude bomen. 'Wij hebben dat opengetrokken naar bomen met een boeiend verhaal. Het werk van Van Caeckenbergh is immers ook altijd sterk gerelateerd aan verhalen. Zijn kunstwerken herinneren vaak aan fabels en sprookjes', zegt Martijn Loix van Museum M. 'Bovendien is Van Caeckenbergh ook iemand die heel sterk geëngageerd is in zijn eigen gemeente. We willen dit gemeenschapsgevoel vertalen naar de Vlaams-Brabantse context.' Bedoeling is dat verenigingen uit Vlaams-Brabant een boom met een frappant, grappig of boeiend verhaal fotograferen en samen met het achterliggende verhaal opsturen naar het museum. De winnende groep krijgt een gratis rondleiding op de tentoonstelling.

Na talloze solo- en groepstentoonstellingen in het buitenland is de tentoonstelling in M de eerste grote tentoonstelling van Van Caeckenbergh sinds lange tijd in België. M dompelt de bezoeker onder in de leefwereld van de kunstenaar en brengt werk van de jaren tachtig tot vandaag samen in een fantasierijke totaalinstallatie. Speciaal voor M reconstrueerde hij zijn atelier in het museum. Van Caeckenbergh bestudeert als een antropoloog of genealoog zijn eigen leven en zijn leefomgeving. Hij herordent en hertekent de wereld op een hoogst persoonlijke wijze. Het kleine, alledaagse verbindt hij met alomvattende wereldsystemen en de grote ontdekkingen van de wereld, en creëert op die manier een heel persoonlijke mythologie. Hij gaat op zoek naar alle mogelijke verbanden tussen alle mogelijke levende wezens en kosmische verschijnselen. Het proces van kiemen, bloeien en rotten, worden gevat in fantastische sculpturen. De levensboom doet zijn intrede, kevers, processierupsen, en knipsels van naakte huidjes, maar ook alle-

daagse fenomenen als verrotting en ontbinding die als metaforen gepresenteerd worden. Dit vergelijkt Van Caeckenbergh onder andere met de spijsvertering, waar elementen een lang traject afleggen en van vorm veranderen. Zijn lichtend voorbeeld daarbij is de Franse dichter-filosoof Paul Valéry en diens overtuiging dat er in de natuur eindeloos veel processen bestaan die mooier, mysterieuzer, harmonischer, maar tegelijkertijd ook inventiever, effectiever en intelligenter zijn dan de processen die mensen door middel van het rationele denken op gang weten te brengen.

Sinds hij in het landelijke Oost-Vlaamse Sint-Kornelis-Horebeke woont en werkt, lijkt er een rust te zijn ingetreden. De wereld wordt nu minder complex afgebeeld en met meer oog voor overzicht en herkenbaarheid. Hij heeft geleerd te luisteren. 'Naar de oude mensen hier in het dorp, die zoveel weten. Die kennis gaat verloren. Kennis over de seizoenen, smaken. Over hoe je een goed konijn kweekt. Ik luister en luister en neem het op', zo zegt hij zelf. Van Caeckenbergh stelt zijn creativiteit ook ten dienste van zijn dorpbewoners. In 2001 wordt bijvoorbeeld het baldakijn *Den Hemel* door de dorpsoudstens rondgedragen in de straten van Sint-Kornelis-Horebeke om de kinderen te beschermen. Sinds 2010 werkt hij aan *De Ouden van Dagen*, een voortdurend groeiende reeks tekeningen naar afbeeldingen van oude bomen; een gedetailleerd vastleggen van wijze levensbomen op een schijnbaar fotorealistische wijze.

TEKST Paul Geerts

zicht, maar niet open voor het publiek. Wat verderop ligt het majestueuze Hof te Hemelrijk. Andere bakens in het landschap zijn onder meer de Sint-Rochuskapel, de Langeveldemolen en, in de dorpskom van Merchtem, de Banmolen van Collier en de Kerkvijver. In het gehucht Langevelde zijn de steltlopers ontstaan, maar dat lees je wel op het informatiebord onderweg. Langs het afgelegde traject heb je minstens een vijftal zijbeken gekruist. Daarvan bevat de Lindenbeek het zuiverste water, waarschijnlijk is het zelfs de zuiverste waterloop van Merchtem.

Tegen de tijd dat Aquafin de Grote Molenbeek verder zuivert, zal hier hopelijk een groot natuurproject mogelijk zijn. Het zou de droom van wijlen Kris De Pauw, ex-schepen van Leefmilieu en ex-voorzitter van de lokale afdeling van Natuurpunt, alsnog waarmaken.

i

KAART

Topografische kaart: NGI 23/5-6
(schaal 1:20.000).

i

De bomenverhalen kunnen tot en met 1 april ingestuurd worden naar martijn.loix@leuven.be. De gratis groepsrondleiding heeft plaats op zondag 22 april. Lees ook de rubriek *interview* in deze RandKrant, p. 22.

In december 2004 wilde de Vlaamse Regering met het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling (START) de arbeid en de mobiliteit in de luchthavenregio bevorderen. Hoever staat het plan anno 2012?

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

Strategisch actieplan voor Goed m

Na het mislukken van de onderhandelingen met DHL en het vertrek van het koerierbedrijf naar Leipzig lanceerde de Vlaamse Regering in december 2004 het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling (START) voor de luchthavenregio. Het plan stelde een stabiel, rechtszeker kader en een strategische visie voor de luchthaven in het vooruitzicht, evenals een betere bereikbaarheid, meer bedrijvenzones en een beter arbeidsmarktbeleid. Zowel provinciegouverneur Lodewijk De Witte als Paul Hegge, directeur van VOKA-Halle Vilvoorde zien verschillende positieve evoluties. Beide benadrukken echter dat er vooral op vlak van mobiliteit nog zeer veel moet gebeuren. De werkgevers blijven bovendien op hun honger zitten wat betreft bedrijvenzones.

Meer duidelijkheid

Volgens Lodewijk De Witte, voorzitter van de Task Force die het project op de voet volgt, ligt START aan de basis van de vele maatregelen op vlak van de bereikbaarheid van de luchthaven, zoals de dertien nieuwe buslijnen en de rechtstreekse treinverbinding met Antwerpen die in juni wordt ingereken. START heeft ook bijgedragen tot het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) van het Vlaams Strategisch

natuurlijk

Koninginnen gaan ondergronds

Aardhommels worden nogal eens verward met enkele andere soorten zoals de veel zeldzamere wilgenhommel of met de grote koekeikhommel, de parasiet van de gewone aardhommel. Toch is de soort algemeen verspreid en kun je de koninginnen vanaf eind februari tot eind van deze maand zien vliegen. Daarna gaan ze definitief ondergronds in bijvoorbeeld een muizenest of een mollenpijp waarin ze een nieuwe kolonie stichten.

Rond deze tijd beginnen de koninginnen aan het bouwen van hun nest en weldra worden nieuwe werksters geboren die de zorg

voor het nest op zich nemen voor de rest van zijn bestaan. Tussen begin maart en nu hebben de koninginnen een voorraad stuifmeel aangelegd waarvan de eerste larven zullen eten. Voor zichzelf is er een potje nectar ter beschikking dat ze hebben verzameld voor de dagen dat ze niet kunnen vliegen door het slechte weer. Het is dus allemaal fijn geregeld, zoals zo dikwijls in de natuur.

Dat kun je ook zeggen van het bloembezoek. Deze hommel heeft een brede waaier aan nectarplanten waarop ze voedsel vindt. De planten die ze effectief bezoekt, hebben

hun nectar redelijk diep in de bloemen zitten. Daar kunnen de werksters bij omdat ze een lange tong hebben. Bij hommels gaat het om een lengte tussen 6,5 en 12 millimeter. De meeste bijensoorten halen maar een lengte tot 7 millimeter. De meeste lipbloemen, zoals het nu bloeiende hondsdrif, zijn voor hen niet bereikbaar. Met wilgen en samengesteldbloemen zoals paardenbloem en klein hoefblad hebben ze geen probleem. Hommels bezoeken met hun lange tongen graag soorten van de lipbloemenfamilie omdat ze goed bij de dieper liggende nectar kunnen. Dat kun je allemaal gemakkelijk zelf vaststellen als je de diertjes observeert. Natuurlijke selectie heeft er bij hommels en bijen voor gezorgd dat er soorten zijn met lange,

reconversie en tewerkstelling

maar niet genoeg

Gebied rond Brussel (VSGB), beslissingen met betrekking tot het reconversiegebied Vilvoorde-Machelen en de bedrijvenzone Westrode in Meise. Positief is ook het arbeidsmarktbeleid waarbij de VDAB en haar Brusselse tegenhanger veel nauwer zijn gaan samenwerken om Brusselse werklozen te overtuigen in de luchthavenregio te gaan werken.

START wil bedrijven in de luchthavenregio meer rechtszekerheid bieden. 'Door de toekenning van de milieuvergunning voor de luchthaven, het spreidingsplan en goedkeuring van het VSGB weten bedrijven vandaag waar ze aan toe zijn', zegt De Witte. Over de lange termijn werden al studies gemaakt, maar die is moeilijk te voorspellen; het luchtvervoer is te afhankelijk van schokken als aanslagen en economische crisissen. 'Het beleid heeft ondertussen wel werk gemaakt van het overlegorgaan Vlaamse Luchthavencommissie en de oprichting binnen de administratie van de afdeling Luchthavenbeleid die de problematiek structureel opvolgt. Dat is belangrijk.'

Volgens Hegge is er in de regio echter nog steeds te weinig plaats voor klassieke en logistieke bedrijven. De Witte nuanceert. 'Op Brucargo is een uitbreiding van 30 ha voorzien voor logistieke bedrijven. In het reconversiegebied Vilvoorde-Machelen is 100

ha gepland. Daarenboven is er nog 45 ha voorzien in Westrode, dat wegens juridische procedures nog niet kan worden ontwikkeld. In Machelen komen er nog twee kleine bedrijventerreinen. Dit is minder dan dat wij gevraagd hadden, maar toch een goed resultaat.'

Mobiliteit

Hegge en De Witte zijn het volmondig eens dat er op vlak van arbeidsmarktbeleid goed werk geleverd is. 'Tot voor een jaar of tien wilde Actiris in Brussel niet eens de vacatures van de VDAB verspreiden. Dat is compleet veranderd. De Brusselse arbeidsmarkt is nu veel beter dan vroeger afgestemd op de luchthavenregio met aangepaste taal- en andere opleidingen, gezamenlijke jobmarkten, enzovoort. Het aantal Brusselaars dat in deze regio werkt, is dan ook sterk gestegen.' Hegge wijst erop dat VOKA nauw betrokken is bij deze initiatieven. 'We liggen mee aan de basis van de Airport Academy die opleidingen aanbiedt om knelpuntvacatures in te vullen en kandidaten toetst op hun motivatie. Het slaagpercentage ligt vrij hoog', aldus Hegge.

Het cruciale punt waarop het in de regio nog steeds fundamenteel misloopt, is de mobiliteit. 'De Vlaamse Regering moet forsere engagementen aangaan op vlak van

mobiliteit. Zowel wat betreft de optimalisering van de grote ring als de geplande trein-, tram- en buslijnen. De studies hierover zijn weliswaar aan de gang, maar het valt te vrezen dat zo lang men zich niet formeel engageert om de nodige investeringen te doen de realisaties altijd maar uitgesteld zullen worden. De Vlaamse Regering onderschat de urgentie van deze problematiek in de regio', zegt De Witte.

FR Peut mieux faire

A la suite de l'échec des négociations avec DHL et du départ de la société de courrier express pour Leipzig, le gouvernement flamand a lancé en décembre 2004 le *Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling* ou START (plan d'action stratégique de reconversion et d'emploi) dans la région de l'aéroport. Le plan préconisait un cadre basé sur la stabilité et la sécurité juridique, ainsi qu'une vision stratégique pour l'aéroport, de même qu'une meilleure accessibilité, une extension des zones économiques et une politique de l'emploi améliorée. Qu'en est-il de ce plan en 2012? Tant Lodewijk De Witte, gouverneur de la province et président de la Task Force qui suit de près le projet START, que Paul Hegge, directeur de VOKA Halle-Vilvoorde, observent plusieurs évolutions positives, surtout dans le domaine des opportunités d'emploi. Mais le point délicat reste la mobilité, en dépit de tous les efforts consentis.

met halflange en met korte tongen. Daarvan hangt af welke bloemen ze bezoeken. Zo zijn de insecten niet altijd elkaars concurrenten. Meteen worden alle bloemsoorten bevrucht, en dat is uiteraard de bedoeling. Of hoe het op een paar millimeter kan aankomen ... Hommels kunnen steken, zoveel is zeker. Maar dat doen ze, net als bijen, slechts in uiterste nood. Dat is wanneer ze in levensgevaar zijn. Anders zijn het brave goedzakken die geen vlieg kwaad doen.

Mannetjes worden later op het seizoen geboren uit onbevruchte eitjes. Hun taak is beperkt, maar niet onbelangrijk. Als de nieuwe koninginnen op het einde van het seizoen uitvliegen om nieuwe horizonten te verkennen, speuren ze de geurvlaggen op die

mannetjes overal in het landschap hebben achtergelaten. De mannetjes beperken zich tot het schouten van die geurvlaggen in de hoop een koningin te ontmoeten. Tijdens die vluchten kunnen ze tot zestig kilometer per dag afleggen. Als er een koningin aanwezig is, paren ze en is de rol van het mannetje uitgespeeld. Met de bevruchte eitjes sticht de koningin in de lente van het daaropvolgende jaar een nieuwe kolonie.

Tegenwoordig schakelt men hommels steeds meer in om groenten en fruit te bevruchten in het commerciële circuit. Daar blijken ze efficiënter dan bijen omdat ze meer bloemen bezoeken in eenzelfde tijdspanne. Bovendien hebben ze een concurrentieel voordeel ten opzichte van de gedo-

mesticeerde bij omdat een hommel op pad kan bij lagere temperaturen. Dat heeft ze te danken aan de dichtere beharing die haar ook warm houdt als het buiten minder dan tien graden is, het tijdstip waarop bijen actief worden.

TEKST Herman Dierickx

Woningen ja, maar voor wie?

In Sint-Genesius-Rode is de voormalige papierfabriek Novarode gesloopt. De site is gesaneerd. De Molenbeek krijgt opnieuw zijn historische bedding. Op een terrein van ruim 14 hectaren komen een openbaar park met waterpartijen en daar rond huizen en appartementen. Maar wie komt er wonen?

TEKST Karla Goetvinck ■ FOTO Filip Claessens

EN What type of residents?

What used to be the Novarode paper mill in Sint-Genesius-Rode has been demolished. The site is set to be cleaned up and a stream running underneath (the Molenbeek) will be opened up. Covering more than 14 ha, the site will feature a public park with water features and dwellings in the vicinity. However, opinions differ about how many homes there should be and who should inhabit them. The project developer is planning on having 300 apartments, 50 of which have to be affordable, according to the municipality. The Flemish alderwoman Anne Sobrie claims there has to be an additional number of social housing units, because pursuant to the land and buildings decree, there has to be at least 209 low-cost dwellings in Rode by 2025. As for who will live in them, it will be interesting to see what happens in this municipality required by law to provide facilities for francophone residents and strategically located between Brussels and Wallonia.

Novarode ligt in het hart van het dorp, pal achter het gemeentehuis, vlakbij de kerk en de grootste school van Rode. Het is een brok lokale economische geschiedenis. Negenhonderd jaar geleden draaide hier al het rad van de watermolen van Termeulen. In het begin van de 16e eeuw werd het een papiermolen. De valleien van de Molenbeek en de Zenne waren destijds de bakermat van de papiernijverheid in de Nederlanden. In 1991 ging de intussen geïndustrialiseerde fabriek failliet. Driehonderd werknemers stonden op straat. Een concurrent nam het bedrijf over, maar startte het niet opnieuw op. Het verlaten terrein werd een dorpsanker. Daarom was de opluchting groot toen de gemeente de industriële bestemming van het gebied in 2003 veranderde in woon- en parkzone. Veel openbaar groen en wat woningen: dat

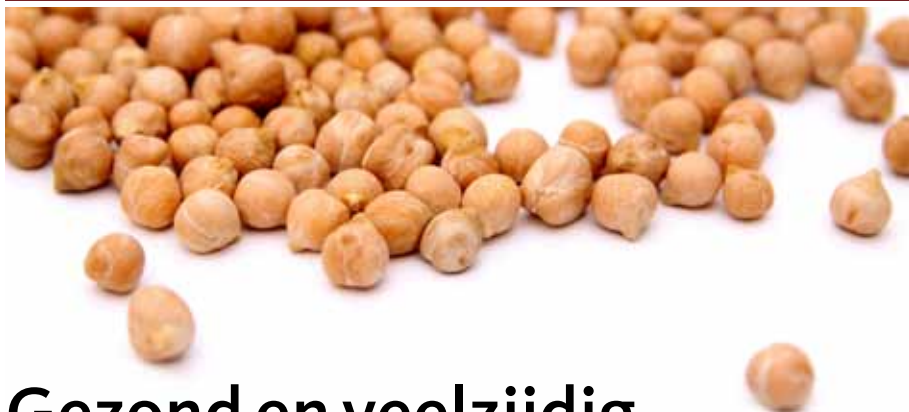
ziet iedereen zitten, al is er discussie over de hoeveelheid en de aard van de woningen, en vooral over wie daar dan komt wonen.

Te groot?

Driehonderd woongelegenheden, deels in blokken van vier bouwlagen hoog, zo is een projectontwikkelaar van plan. De gebouwen in de buurt tellen slechts twee bouwlagen, protesteerde de Vlaamse oppositie in de gemeente. Maar volgens de Franstalige meerderheid is er slechts tweeëneenhalve bouwlaag zichtbaar van op straat omdat het terrein een hoogteverschil van bijna vijf meter heeft. De oppositie stelt ook vragen bij de bouwdichtheid en de mobiliteit. Driehonderd extra woongelegenheden zullen de files op de Zoniënwoudlaan nog verlengen.

Geostrategische belangen

Gerommel in de marge, zal je denken. Misschien niet. Rode ligt geprangd tussen het tweetalige Brussel en het Franstalige Wallonië. 'Le corridor' gaat hierover. Alle iets grotere bouwprojecten in dit gebied worden met argusogen gevolgd. De taaldruk is hier groot, maar ook zogenaamde 'geostrategische belangen' spelen een rol. Bovendien ligt de site in de oude dorpskern van de faciliteitengemeente. De villawijken ten oosten van de spoorweg Brussel-Nijvel, in de buurt van het Zoniënwoud en de Waterlooosesteenweg, worden algemeen beschouwd als de Franstalige

Gezond en veelzijdig

Ze zijn een uitstekende aanvulling op de klassieke keuken en één van de meest eiwitrijke peulvruchten met proteïnen. Ze zijn ook een smakelijke toevoeging aan de vegetarische tafel. Chef-kok Kurt Matton van restaurant Me Gusta in Halle verwerkt ze als hummus gesmeerd op een wrap.

Veel groenten eten is een uitdaging op zich. Dit importproduct, dat toenemende belangstelling kent, is misschien een handig hulpmiddel om je voedingsgewoonten te verbeteren? **Kikkererwten** bevatten een flinke hoeveelheid, hoofdzakelijk oplosbare voedingsvezels, ongeveer 6 g per 100 g. Ze bevatten veel zetmeel, bron van energie en doeltreffend voor het verwijderen van suikers, vetten en cholesterol. Kikkererwten maken een maaltijd zwaarder, zodat je minder vlees eet en je honger sneller gestild is. Ze bevatten veel kalium, fosfor, magnesium en vitamine B. Drie mineralen – calcium, ijzer en magnesium – zijn er sterk in aanwezig. Ze spelen een belangrijke rol in ons organisme. Kortom: kikkererwten helpen je betere voedingskeuzes te maken.

Oud maar minder gekend

Deze peulvrucht, ook wel kekers of Spaanse erwten genoemd, wordt in een warm, droog klimaat gekweekt, vooral in het Middellandse Zeegebied. De oud Nederlandse naam keker is afgeleid van het Latijnse cicer(a) en betekent grauwe erwt. In Anatolië wordt de kikkererwt al meer dan 8.000 jaar geteeld. Vandaar werd hij verspreid naar het Middellandse Zeegebied. Tegenwoordig wordt hij in veel subtropische gebieden geteeld zoals in Turkije, Noord-Afrika, Mexico, India, Pakistan en Spanje. De plant wordt ongeveer 20-50 cm hoog en is klierachtig behaard. Hij bloeit in juni en juli met witte of roodblauwe bloemen. De steel van de peul is naar beneden gebogen. Daar zitten twee tot drie erwten aan die op gepelde hazelnoten lijken. De plant heeft vier tot zes maanden redelijke warmte nodig om te groeien. Kikkererwten kunnen in gedroogde vorm heel lang bewaard worden, maar je moet ze dan wel een nacht weken en daarna tot een uur koken voor je ze kan gebruiken. In de rauwe peulvruchten zit de

natuurlijke gifstof lectine, die schadelijk kan zijn voor de gezondheid. Daarom eet je peulvruchten best niet rauw. Ze zijn ook te verkrijgen in glazen potten en blik. Dan hoeft je ze niet meer te weken. Ze hebben een nootachtige smaak en worden in hun geheel of gepureerd gegeten, zowel warm als koud. Maar pas op: gekookte kikkererwten in blik bevatten meer natrium; daarom moet je ze liefst goed spoelen en laten uitdruipen voor je ze eet. Als je bonen kookt met tomaten(saus), kook de bonen dan vooraf volledig gaar. Het zuur in de tomaten kan ervoor zorgen dat de bonen niet zacht worden.

Voedzaam en verrassend

Het zijn lekkere, voedzame peulvruchten die in de Mediterrane keuken veel voorkomen in stoofschotels en couscousbereidingen. Chef-kok Matton verwerkt ze in zijn lekker gerecht als hummus. De wrap (soort panenkoek van maïsmeel) wordt eerst een beetje verwarmd en daarop smeert hij een laagje hummus. Daarna vult hij de wrap met geroosterde gele en rode paprika's, fijn gesnipperde lenteuitjes en gebakken kipfilet. Dit serveert hij met een gemengde sla van roquette, preischeuten, eikebladsla, lenteuitjes, zonnebloempitten en kerstomaten. De hummus maakt hij door de kikkererwten met tahin (sesampasta) te pureren. Daarna roert hij er citroensap en knoflook door en brengt hij het op smaak met zout en cayennepeper, eventueel ook met een beetje komijnpoeder en koriander of paprikapoeder. Een ander bekend gerecht op zijn kaart zijn kroketjes van kikkererwten (falafel). Dit zijn vegetarische balletjes die van kikkererwten, knoflook en koriander gemaakt worden. De balletjes worden gefrituurd in olijfolie.

TEKST Anne Baekens

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in de rubriek *kwestievensmaak*, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgevone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met chef-kok Kurt Matton van eethuis met internationale keuken Me Gusta, waarvan Kim De Smeth de uitbaatster is, Bergensesteenweg 20 in Halle, 0474 40 89 08.

kant van de gemeente. Het centrum ten westen van de spoorweg, verstrengeld met tweelingbroer Alseberg, bleef totnogtoe relatief Vlaams. De Vlamingen willen niet het risico lopen om dat in hun nadeel te veranderen.

Daarom wilde de Vlaamse overheid graag zelf een woonproject op de site realiseren. Vlabinvest probeerde herhaaldelijk betrokken te worden bij dit dossier, maar dat lukte niet. (Vlabinvest is een investeringsfonds voor de Vlaamse Rand. Het geeft voorrang aan kopers en huurders met een klein tot middelgroot inkomen die een band hebben met de streek. Meestal werkt Vlabinvest daarvoor samen met een sociale huisvestingsmaatschappij.) Niet goedschiks: alle contactpogingen met de eigenaar liepen op niets uit. Niet kwaadschiks: Vlabinvest heeft een recht van voorkoop bij de verkoop van vastgoed in zijn werkingsgebied, maar dat werd op een juridisch spitsvondige manier ontweken. De eigenaar besloot het goed niet officieel te verkopen aan de projectontwikkelaar, maar over te dragen via een vennootschapspatrimonium. Een wettelijk toegelaten constructie waarop het voorkooprecht niet van toepassing is.

De gemeente verwacht van de projectontwikkelaar wel 50 zogenaamde 'betaalbare' appartementen, maar wil die zelf toewijzen, niet via een sociale huisvestingsmaatschappij. Ze is bang dat die voorrang zal geven aan Vlamingen. Toch groeit de kans dat een Vlaamse sociale huisvestingsmaatschappij betrokken wordt. Volgens het Vlaamse grond- en pandendecreet moeten in Rode tegen 2025 209 sociale woningen gerealiseerd worden. Novarode moet wettelijk 20 % bescheiden woningen tellen waarvan minstens 10 % echte sociale woningen. De ontwikkelaar mag dit zelf doen, onder de controle van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW), of hij mag de gronden ook verkopen aan de plaatselijke sociale huisvestingsmaatschappij of, als deze ze niet wil, aan de VMSW.

Dorpskern vernieuwing

In verschillende gemeenten in de Vlaamse Rand staan reconversie- en inbreidingsprojecten op stapel. In deze reeks belicht RandKrant enkele voorbeelden van dergelijke dorpskern vernieuwing.

Geef een vuist een hand

'Ik toon wie ik ben. Zo probeer ik het beeld over Palestijnen bij te schaven. Het is mijn vorm van protest.' Marwan Alsafadi is huisarts in opleiding in Dilbeek en is er de man niet naar om bij de eerste mep een dreun terug te geven.

TEKST Johan De Crom • FOTO Filip Claessens

Een vuist wil hij een hand reiken. Op terreur reageert hij betrokken maar vreedzaam. 'Ik zou graag naar Palestina terugkeren. Daar zijn veel artsen nodig.' Zelf heeft Marwan nooit in Palestina gewoond. Zijn ouders ontvluchtten het geweld met een enkele reis Saoedi-Arabië. 'We keerden geregeld terug, maar sinds de tweede intifada werd dat zeer moeilijk. Ik ben er al tien jaar niet meer geweest, maar ik zou er graag wonen als het enigszins zou kunnen. Ik wil er zijn voor mijn volk.'

Marwan liep school in Dubai, studeerde nadien geneeskunde in de Egyptische hoofdstad Caïro. Zijn vrouw Nour doorliep een parallel parcours. Ze groeide met Syrische roots op in Saoedi-Arabië en ontmoette haar man op hun stage in een ziekenhuis in Dubai. 'Omdat Nours vader zaken doet in België heeft hij de Belgische nationaliteit aangenomen en op zijn dochter overgedragen. Dat maakte het voor ons mogelijk om aan de Vrije Universiteit Brussel een specialisatie huisartsgeneeskunde te volgen.'

Vreemde dokter

Marwan en Nour kwamen hier geen plezierreis maken. Toen ze in 2005 in Brussel toekwamen, hadden zij haast. 'Dag en nacht hebben we Nederlands geleerd om zo snel mogelijk aan onze opleiding te kunnen beginnen', legt Marwan uit. Beide spoedgevallen leerden vliegensvlug. Hun kennis van het Nederlands komt duidelijk niet uit een EHBO-kistje. Het staat als een huis. 'Nour kon na de gelijkwaardigheidsproef geneeskunde aan de VUB meteen in het zesde jaar beginnen, ik in het vierde.'

Nour werkt voor een huisartsenpraktijk in Brussel en voor Kind en Gezin. Marwan loopt een duobaan met een Dilbeekse dokter en woont met zijn vrouw boven de praktijkruimte. Hij is huisarts in opleiding, wat betekent dat hij twee jaar onder supervisie werkt. Zo'n arts uit een ver en vreemd land die het vak bovendien nog aan het leren is, wie gaat daar zijn griepspuit halen? 'In het begin wachten de mensen af. Ik snap dat wel. Als je twintig jaar bij dezelfde arts gaat en dan is daar in-

MOOISTE PLEK

Mijn geboortedorp Safad, waarvan mijn naam is afgeleid.

GROOTSTE PALESTIJN

Yasser Arafat.

BESTE MOMENT VOOR BEZOEK PALESTINA

De bergen in de lente, wanneer de olijfbomen in bloei staan.

eens zo'n nieuwe, en dan nog uit Palestina. Dan kijk je wel even uit!', lacht Marwan. 'Ik vind dat normaal. Maar die argwaan gaat snel voorbij. Vanaf de tweede consultatie zijn de mensen op hun gemak. Aan het aantal afspraken zie ik in elk geval dat de mensen hun vooroordelen overwinnen.'

Spiegelen

'Onlangs was er een patiënt die me een krant uit Palestina bezorgde. Zijn zoon had die na zijn reis voor me meegebracht. Dat raakt me', zegt Marwan. 'Als de patiënten naar mijn land vragen, zal ik ze vertellen hoe volgens mij de vork aan de steel zit, maar ik zal er nooit zelf over beginnen. Toch niet in de dokterspraktijk'.

'Van de Palestijnen wordt zomaar land afgenomen, het volk van Syrië wordt neergeslagen. In Egypte heb ik gezien hoe een dictatuur mensen arm en machteloos maakt. Dat gaat allemaal om mensenrechten, maar ik zie de grote landen niet tussenbeide komen. Dat vind ik onrechtvaardig. Het enige dat ik kan doen, is tonen wie ik ben, dat wij allemaal mensen zijn. Dat is mijn vorm van protest.' Zijn geloof steunt Marwan in die vredesoperatie op kleine schaal. 'Als moslim moeten wij ook het jodendom en het christendom erkennen. Dat staat in de Koran.'

Ver van wereldvetes en vredesduiven doen Marwan en Nour simpelweg leuke dingen met hun dochtertjes Kadja (6), Marian (5) en Bushra (9 maanden). Ze gaan zwemmen in de Dilkom en als het even kan, is het gezin in het weekend ribbedebie naar de Ardennen of de zee.

DE Einer Faust die Hand reichen

'Ich zeige, wer ich bin. So versuche ich, das Bild von den Palästinensern zurecht zu rücken. Das ist meine Form von Protest.' Marwan Alsafadi ist in Dilbeek in der Ausbildung zum Hausarzt und ist ein Mann, der nicht beim ersten Schlag gleich zurückschlägt. Einer Faust will er die Hand reichen. Auf Terror reagiert er betroffen aber friedlich. Marwan hat einen Doppeljob mit einem Dilbeker Arzt. Wer wird sich bei einem solchen Arzt aus einem fernen und fremden Land, der das Fach ausserdem derzeit noch erlernt, eine Gripespritze setzen lassen? 'Am Anfang warten die Leute ab. Wenn man zwanzig Jahre zum selben Arzt geht, und dann dort auf einmal so ein Neuer auftaucht, und dann auch noch aus Palästina. Dann ist man erst mal auf der Hut!' lacht Marwan. 'Ich finde das normal. Aber das Misstrauen schwindet schon bald. Ab der zweiten Konsultation fühlen sich die Leute wohl. Angesichts der Anzahl der Termine erkenne ich jedenfalls, dass die Leute ihre Vorurteile überwinden.'